

زما د ميني نه توبه ده!

ليکوال: انجنير ستانه مير زهير

Ketabton.com

سريزه

پيښې د ژوند د شيبو سره ملگرې وي ، پيښه كيداى شي زموږ د هيلې او اميد سره سمه او په زړه پورې وي او كله هم كيداى شي زموږ د هيلو خلاف له دردونو او ويرونو ډكه وي .

د پيښې نه كيسه جوړېږي او د كيسې سره مينه او علاقه د انسان په خټه كې اغېز شوي ده . ځكه خوله پخوا زمانو راهيسې د كيسو د اوريدلو او لوستلو لړۍ روانه ده . پخوا به كيسې ډيرې اوږدې وى چې د مشهورو كيسه ويونكوله خوا به د ډيرو خلكو په منځ كې ويل كيدې خود زمانو په اوږدو كې د انسان مصرفيتونه زيات شوي او د اوږدو كيسو داوريدو حوصله كمه شوې ده ، ځكه خو داوږدو كيسو ځاى وروورولنډو كيسو ونيوه .

په دې ټولگه كې ما هڅه كړې چې د خپل ژوند ځنې ليدلې او ځنې هم اوريدلې پيښې د خيال په مټ د څو لنډو او طنزي كيسو په بڼه

لوستونکو ته وړاندې کړم . همدا رنگه هڅه مې کړې چې یو دوه کیسې د سنفکشن په بڼه ولیکم . سنفکشن هغه کیسې دي چې په موجوده وخت کې یو خیال وی خو دا خیال کیدای شي د ساینس پوهانو په مرسته په راتلونکي وخت کې عملي بڼه خپله کړي .
په دویمه برخه کې مې هڅه کړې چې په لږو ټکو کې سترپیغام د ادبي طرحو په بڼه د خپلو لوستونکو سره شریک کړم . دا چې په دې برخه کې به زه څومره بريالی یم ، دا قضاوت به لوستونکو ته پریردو .
مننه .

انجنیر ستانه میرزهیر

کابل _ 24-03-2010

د پلار له وېرې ... ???

مور خپل دولس کلن زوي انار گل ته په لوړ غږ وويل:

— اناره، وانااره زويه تاته وایم، چابکه راشه چې غوا درته خلاصه کم. انار گل په بېرې راغی او په خپله ماشومانه لهجه یې، په عذرو زاریو داسې وويل:

— خیر دی مورې، داختر ورځې دي، نن هم په کور کې واینه ورته واچوه، سبا به یې دوخته بوخم، ښه مورې؟! مور یې په داسې حال کې چې غوا یې له مورې نه خلاصوله، لږه ټکنۍ شوه، زړه نازړه یې وويل:

— څه درته ووايم زويه!، که پلار دې خبر شي چې نن دې بیا هم غوا سارا ته نه ده بیولې، ژوندی به دې پرې نه ږدي.

— خیر دی مورې، ته یوځل ورته ووايه، هغه بیا څه نه وایي... مور یې زړه ورباندې وسوځیده، خلاصه کړې غوا یې بیرته په مورې پورې وتړله، او بیا یې انار گل ته مخ ورواړاوه:

— ښه ده زويه! چې ته وایې نن دې هم په کور ولاړه وي خو پام دې وي چې سبا گوره بیا دانی بانې ونه کړې

انارگل چې د مور دا خبره واوریده بې اختیاره یې له خولې نه د خوشالۍ یوه کرپکه ووتله ، غوښتل یې په یوه منډه له کوره ووځي او خپلو همخولو ته ځان ورسوي. خو قدمه چې مخکې لاړ ، ناڅاپه یې پلار د کلا په لویه دروازه را ننوت. انارگل له ویرې لکه وچ لرگی په ځای ودریده . پلار یې د تل په شان انارگل ته له غوسې نه په ډکه لهجه وویل :

— د ځناور بچیه ! غوا تراوسه په کور کې ولاړه ده ، او ته خوشې په خوشې گرځې...؟

انارگل له ډیرې ویرې هیڅ ونه ویل ، یوازې یې خپلې مور ته په دې تمه غلي غلي کتل چې هغه یې ځواب ووايي .

مور یې چې د انارگل زیر او زبښلی رنگ ته پام شو په وروغړیې د هغه په پلوی وویل :

— خیر دی سرپه ! ماشوم دی ، د اختر ورځې دي ، ټول همخولي یې په دکلي په میدانی کې لوبې کوي ، پرېږده چې دی هم ورشي ، ماته یې ډیرې زاری وکړی ، پام دې وي چې څه ورته ونه وایې .....

پلار یې چې دا خبره واوریده نو په ډیره غوسه یې خپلې ښځې ته وویل :
— دا هلک ستا د لاسه وړان شوی ، ستا د لاسه ! پخوانیو ویلي دي :

چېرته چې ډب نه وي ، هلته ادب نه وي

او ددې خبرې سره سم یې د انارگل په مخ داسې خپیره حواله کړه چې د چا خبره غږ یې په لسم کلي هم اوریدل کیده .

انارگل خوارکي له ډیره درده یوه سخته کرپکه وکړه خو د پلار له ویرې بیرته غلی شو ، ژر ژر یې له سره لویدلې خولۍ له ځمکې راپورته او او له خاورو وڅنډه له ، په داسې حال کې یې غوا له کوره وویستله چې دوړو وړو سلگیو سره یې له سترگو مړې مړې او ښکې هم روانې وې .

انارگل په ژړا ژړا کې غوا د غره لمنې ته ورسوله. غوا خريدله او خپل وانبه يې خوړل. خود انارگل د زړه نه يوازې خدای خبر و. يوې غټې تيرې ته يې ډډه ولگوله، دخپلو ماشومانه فکرونو په لوي سمندر کې لاهو شو، کله به ورته په کلي کې دخپلو همخولو لوبې سترگو ته ودريدې او کله به ورته دخپل پلار خپيره...، په همدې چرتونو کې ډوب و چې خوب پرې خپلې وزرې وغورولې. ورو يې يوه وړه تيره خپل سرته کيښوده او په کراره کراره په درانه خوب ويده شو

غرمه مهال چې له خوبه راپورته شو. په بيره يې دخپلې غوا په لور وکتل، خو له بده بخته د غوا درک نه و. د ليوني غونډې يې کله يوې خوا او کله بلې خوا منډې ووهلې خوبيا يې هم درک ونه لگيده. ډيروار خطا شو، حيران و چې څه وکړي د غره نه سمې ته رانښکته شو په لويه لار کې ودريده، ديوه او بل نه به يې يوازې همدومره پوښتل:

— ماما زما غوا دې نه ده ليدلې؟

خو هر چا به ورته يوازې د نه ځواب ورکاوه. له ډيرو پوښتنو وروسته يوه تن ورته وويل:

— وراره گل، ځان مه ستړی کوه، په دې ورځو کې غله ډير شوي دي چا به درنه پته کړي وي، کورته لار شه پلار دې خبر کړه چې هغه يې ولټوي ددې خبرې په اوريدو سره انار گل هم په دې باوري شو چې غوا يې په رښتيا هم چا پته کړې ده، اوس نو په دې چرتونو کې لار چې کورته لار شي که نه؟

که لار شي او پلار يې خبر شي چې غوا ورکه شوې څه به وايي.....؟
په همدې کشمکش کې راگير و او ځانته يې د حل لاره لټوله.

د بلې خوا يې مور په کور کې ډيره نارامه وه ځکه د لمر سترگه په لويديو وه او د انارگل درک نه و ، شيبه په شيبه يې انديښنه زياتيده په وار خطايې له کوره راووتله ، مخامخ يې هغې لارې ته وکتل ، په کومه لار به چې هره ورځ انارگل د خپلې سرې غوا سره يو ځای د کور په لور راروان و .

په انتظار انتظار کې د ماښام تياره را خوره شوه او د انارگل پلار هم په جومات کې د ماښام د لمانځه نه وروسته خپل کور ته راستون شو . د کلا په لويه دروازه کې بنځې په وار خطايې او د د ژړا نه په ډک غږ ورته وويل :

— سرپه خدای دې خير کي ، انارگل زوي مې تر اوسه نه راغلی .

— دا څه وايې ، غوا هم نه شته او انارگل هم ؟

— هو ، هله ژر ورپسې لار شه ، خدای مه کړه چې کومې بده پيښې سره نه وي مخامخ شوی .

د انارگل پلار چې دا خبره واوریده ، ډير وار خطا شو ، ژر يې لگيدلی لاتين دځان سره واخيست او له کوره ووت ، د څو تنو گاونډيانو په مرسته يې لومړی د غره لمنې تيره په تيره او ناو په ناو وکتلې ، بيا يې په کلي کې ديوه او بل د کور دروازې هم وټکولې خو هيچا د انارگل درک ورنه کړ .

نيمه شپه په خواشینی کورته راستون شو ، خوب يې له سترگو الوتی و تر سهاره يې شپه په ويښه تيره کړه . شپه چې سبا شوه بنځې د ژړا نه په ډک غږ وويل :

— سرپه ! رڼا ځمکې ته رالويدلې ده ، نور نو په کور کې د کيناستو وخت نه دی ، چابکه لار شه ، د زوي مړی ژوندی مې پيدا کړه

— په تگ به لار شم خو ځمکه او اسمان مې دواړه لټولي، نور نه پوهیږم چې څه وکړم او چیرته یې ولټوم؟

د همدې خبرې سره سم یو ځل بیا له کوره ووت. ټوله ورځ یې بیا هم په گرځیدو وگرځیدو تیره کړه خو د انارگل هیڅ پته ونه لگیده.

د ورځې په اوږدو کې د کلي بنځې، ماشومان، سپین زېري او ځوانان ټول د انارگل له ورکیدو نه خبر شول، یوه به ویل:

— کیدای شي خوارکی په غره کې لیوانو خوړلی وي بل به ویل:

— کیدای شي له کوم کمره نه لویدلی وي او په غره کې مړ پروت وي لنډه دا چې هر چا به له خپله انده بیلابیلې تبصرې کولې خو هیڅوک په رښتیني توګه نه پوهیدل چې په انارگل به څه راغلي وي....

دوه درې ورځې تیرې شوې خو بیا هم د انارگل درک ونه لگیده. د هرې ورځې په تیریدو د هغه د مړینې خبره له اوازو څخه د حقیقت په لور نږدې کیده. له همدې امله به ډلې ډلې کلیوال د غمرازی له پاره راتلل او د انارگل پلارته به یې، د تسلیت او ډاډ ګیرنې په خوا کې فاتحه هم ورکوله.

یوه ورځ د کلیوالو په منځ کې یوه تن د خبرو اترو په ترڅ کې د انارگل پلار ته وویل:

— ماما! مرګ او ژوند د خدای (ج) په لاس کې دی، نا امیده کیږه مه، که زما منې یو ځل لار شه د ښار په روغتونونو هم وګرځه، گوندې هلته یې څه درک ولګیږي

د انارگل پلار چې دا خبره واوریده یو څه په فکر کې ډوب شو کله چې د راغلو میلمنونو نه وزگار شو ، د خپلې میرمنې سره یې دا خبره شریکه کړه . میرمنې ورته په ژرغونې غږ وویل :

– د انارگل پلاره ! ته لکه چې سودایي شوې یې ، ښار چیرته او انارگل چیرته ، په انارگل چې هره ټکه راغلي ، هغه په همدې کلي کې ده... لاړ شه ، بیا یې ولټوه بیا یې ولټوه ...

د انارگل پلار په دې پوره باوري و چې نور یې نو زوي په کلي کې نه شته ، چکه خويې د ښار په لور و خوئیده ، ماسپښین مهال و چې د ښار لوي روغتون ته ورغی .

د روغتون په دروازه کې یې ، د لا وارته مړي ، ژوندي پوښتنه وکړه ، د روغتون یوه کارکونکي هغه لاس نیولی د ځان سره بوتللو او د یو ماشوم کټ ته یې ودرولو . د روغتون کارکونکي ورو ورو د ماشوم له مخ نه څادر پورته کړ :

د انارگل پلار چې ماشوم ولید ، سمدلاسه یې په زوره چغه کړه :

– اخ ! دا خوزما زوي انارگل دی ...

د روغتون کارکونکي د ډاډگیرني وروسته ورته وویل :

– کاکا ښه دی چې راغلي ، ستاسو ماشوم لا پروڼ په حق رسیدلی خو دا چې وارث یې نه و معلوم موږ ترننه پورې ساتلی دی ، تاسو کولی شئ اوس دخپل ماشوم زوي ځنازه یوسی . الله دې وبخښي ! او تاسو ته دې الله د زړه صبر درکړي

د انارگل پلار په ژړا ، ژړا سورې او نارې پیل کړې :

— نه نه ، تر هغويې ځنازه نه وړم ، څو مې د خپل زوي قاتل نه وي پيدا کړی ، هله ژر کوی ، ووايې ! زما زوي چا ژوندي په اور کې سيزلی ..... زه به د خپل زوي قاتل ژوندي پرې نه ږدم ...

د روغتون کار کونکي په ډيره ارامه لهجه ورته وويل:

— کاکا ستاسو زوي ، هيچا نه دی وژلی ، هغه ستاسو په کلي کې پخپله ځانته اور اچولی و ، د سوزيدو په وخت کې د هغه چيغواد نارو په لاره د تلونکي موټر ډريور پام ځان ته را اړولی و ، هغه سره دې خدای ښه وکړي تر موږ يې ژوندي راوړس او ه ، په لومړي ورځ خبرې کولې شوې . موږ ورته د سوزيدو د علت پوښتنه وکړه: هغه راته په ځواب کې داسې وويل:

— غوا مې د غره لمنې ته د څر له پاره بيولې وه ، هغه رانه چا پټه کړه د پلار له ويرې کور ته نه شوم تللی ، بله چاره مې نه لرله ، له مجبوري ورځې مې ځان ته اور واچاوه

زما د مینې نه توبه ده!

جلال په زمزمه د ځان مینځلو له تشناب نه راوت. سمدلاسه یې راډیو چالان کړه. په راډیو کې گلزار عالم دا سندره ویله:

له پاسه واورې وریډې غرونو لمبې کولې

ما او جانان چې له یو بل سره وعدې کولې

راډیو یې نوره هم په زوره کړه، په داسې حال کې چې د خپل سروینستان یې په دسمال وچول، د راډیو د سندري د موزیک سره سم یې د نڅا حرکات هم پیل کړل. ناڅاپه یې مور راننوتنه، لومړی راډیو مړه کړه او بیا یې په قهر جلال ته وویل:

- دا څه ډمتوب دی شروع کړی دی، ټوله ورځ ته یې او سندري دی، تاسو ته دامیراث له پلار نه پاتې دی. هغه به هم په ځوانۍ کې همدا کارونه کول.

جلال له ډیر خجالت نه سر تپت و نیوه. هیڅ غږ غوږ یې ونه کړ او په بیر له کوره ووت. مور یې په کوټه کې خواره واره شیان، ټول ځای په ځای کړل په تلویزون یې دسمال وغوړاوه، راډیو یې په خپل ځای کینسوده. هری خوا پرته راډیو او ویډیو CD گانې یې په یوې پلاستیکی کڅوره کې واچولې او هغه یې هم د تلویزون په خوا کې کینسودلې.

د جلال ملگری او د دوستان هم د سندرو د اوریدو ډیر زیات مینوال و. کله نا کله به یې په یوه او بله حجره کې د منگې، ستار او رباب سره د ټنگ ټکور مجلسونه جوړول. په هغو ودونو کې چې به ساز او سرورد و نو جلال او دهغه یاران به د هر چا دمخه په کټونو کې ناست وو.

خو نن چې د کلی په میدانی کې د جلال یارانو د هغه سره روغېر کاوه، یو څه خپه معلومیده. یوه او بل ورنه د خپگان پوښتنه کوله، خو هغه خبره هاخوا

د پخوا کوله او ځواب يې نه ورکاوه. ملگرو هم نه پريښوده ، په بيا بيا يې ورته وويل ، په پای کې مجبور شو او داسی يې ورته وويل :

- په ټول عمر کې مې يوازې همدا نن د راډيو د سندری سره په خپله کوټه کې ډانس کولو چې ناڅاپه مې مورکوټې ته راغله او زه يې وليدلم ، اوس مې خدای شته ډيره خوا بده ده .

د دی خبری سره سم ټولو ملگرو يې په کرس کرس وخنډل ، يوه ملگری پری غږ کړ:

- ياره هيڅ چرت مه خرابوه ، دا دومره د خپگان خبره نه ده ، څه بل چا خو نه يي ليدلی ، خپلی مور ليدلی مور ! خپله مور خو موري .

د دې خبرې سره سم د جلال ټنډه وغورځيده او يو څه مسکی شو. يو بل ملگری پرې غږ کړ:

- جلاله ! زيری مې درباندي ، بياگه ته په برکلی کې واده دی ، له بناړنه يې زبردست ډمان راوستی دی . که خوښه دی وي ټول به يوځای ورځو ، پام دې وي چې بيا گوره انې بانې ونه کړې .

جلال چې دا خبره واوریده ، له ډيری خوشحالی نه يې رنگ تگ سور شو او په لوړ غږ يې وويل:

- بيشکه ! ته بياگه يادوي زه خو وایم راځی چې همدا اوس ورشو .

جلال ماښام د خپلو ملگرو سره واده ته لاړ ، تر نیمی شپې پورې د ډمانو سيل ته ناست و. ډمانو چې خپلی باجی او دوکړی (دبلی) وتړلی ، نو جلال هم د خپل کور مخه ونيوله .

کله چې د کور دروازی ته ورسیده نو په زړه يې ویره او ډار ننوت ، ځکه په نیمه شپه يې نه شو کولی چې د کلا دروازه ووهی ، په ډيری خواری د کلا د ديوال له لاری د خپل کورانگړي ته ښکته شو . غلی غلی روان چې مور او پلاری يې په راتگ خبر نه شي . خپلی کوټی ته د رسیدو سره سم يې لومړی تلویزون چالان کړ او بيا

د خپل کټ د بستري په سمولو اخته شو. په تلویزون کې یو دم نوې سندره دیوې
ښځینه سندر غاړې په غږداسې پیل شوه

زما د مینې نه توبه ده بیا به نه کړم مینه

د جانان مینه عجیبه ده بیا به نه کړم مینه

جلال چې د سندر غاړې غږ تر غوږ شو، نود خپلې بستري سمول یې پریښودل او
په بیره یې د تلویزون د پردې په لور وکتل، هک پک شو، د سندر غاړې په
خیره یې خپلې سترگی نورې هم ښځی کړی. ناڅاپه یې په کړیکه وویل:

-آخ! خدایه! دا څه گورم!؟

د دې خبرې سره سم یې، په خوا کې ایښی د اوبو ښیښی جک او گیلایس یو په
بل پسې د تلویزون په ښیښه وار کړل او د تلویزون د سکرین ماتې ښیښی هری
خوا خورې ورې دل شوې.

جلال تر ډیره وخته په خپله کوټه کې بې هوښه پروت و، خو کله چې په هوښ
راغی رڼا ځمکې ته رالویدلې وه. ژر ژر یې د خپل سفر له پاره تیاری ونيو، خو
یې چې مور او پلار له خوبه را پاڅیدل جلال له کلا وتلی و او د ښار مخه یې
نیولې وه

مور یې چې سهار د جلال کوټې ته ننوتله، جلال په خپله کوټه کې نه و او د مات
شوی تلویزون ښیښی هره خوا پرته وې، حیرانه دریاڼه ودریده. په سترگو کې
اوبنکی راغلی، په ډیرې وار خطایې دا خبره د جلال پلار ته ورسوله، هغه هم
وار خطا شو او په دی اندیښنه کې ډوب شو چې په زوی به یې څه پېښه راغلی
وي؟

له بلې خوا جلال تیاره ماښام ښار ته ورسیده د شپې د تیروولو له پاره، نیغ
د خپلې خور کورته ورغی. خور د ورور په لیدلو ډیره زیاته خوشحاله شوه، د
کور د ټولو ورو او غټو پوښتنه یې ورنه وکړه او جلال هم د خپلې خور هرې
پوښتنې ته ځواب ورکاوه.

خورد خپل ورور ډیر قدر او عزت وکړ. چې کله ویده کیده نو بڼایسته نوې بستره یې ورته وغورځوله، په خوا کې یې اوبه ورته کینسودلې، بیا یې د هغه د کوتې برق مړ کړ. دنبه خوب او بڼې شپې هیله یې ورته خرگنده کړه او نوره خپلې کوتې لاره.

شپه تیره شوه او چې سهار شو نو د جلال خور خپل خاوند د بازار نیږدې دوکان ته په شیدو پسې ولېږه چې نن خپل مسافر ورور ته د شیدو خوړ او مزه دار چای برابر کړي.

جلال همدا شیبه غنیمت وگڼله له خپلې بډې یې تومانچه راوویستله، کارتوس یې وروست، خور یې ډیره وار خطا شوه، غږ یې پرې وکړ: _ جلاله وروره! په دې توپانچه څه کوي؟

جلال یې له ځواب ورکولو د توپانچې ماشه کړه او درې څلور ډزی یې وکړې. کله چې د جلال اوبنۍ له شیدو ډک لوبنۍ په لاس، خپل کورته راستون شو گوري چې میرمن یې په سرو وینو کې پرته ده او جلال یې په کور نه شته. دوه درې ساعتو وروسته د هیواد په مشهورو تلویزونونو او راډیوگانو کې داسې خبر خپور شو:

- په خواشینۍ سره مو خبر اخیستی چې د خوږ ژبې سندر غاړې ..... چې تراوسه یې یوازې یوه سندرې په تلویزون کې ثبت شوی وه. د خپل ورور له خوا په دې تور چې ولې یې په تلویزون کې سندرې ویلې، د توپانچې په ډزو ووژل شوه. او بیا یې د وژل شوې سندر غاړې همغه سندرې یو ځل بیا د تلویزون په پرده وښودله. زما د مینې نه توبه ده بیا به نه کړم مینه د جانان مینه عجیبه ده، بیا به نه کړم مینه

15-05-2009

د سرو زرو غاړکۍ

د کلا تر مخ د اتن مست ډول وهل کیده، ژبو او ځوانانو ورته یوی خوا بلی خوا خنې غورځولې. د ډول غږ تر لرې لرې ځایونو رسیده. له هرې خوا نه ډلی ډلی خلک واده ته را روان و.

د کور دننه د کلی نجونې راټولې وې، د چمبې او دریا د غږ سره د بنگرو شرنګهار هم مل و، په هر ټیکې کې به د (ریډي گل) نوم یادیده. ځکه چې نن د هغه واده و.

ریډي گل د پلار مشر زوی و. په اووم ټولګي کې یې زده کړه کوله، نوی یې شونډه توره شوې وه. د راغلو میلمنو نه به کله نا کله یو بل غږ کړ:

– د واده والا چیرته دی، را یې ولی چې موږ یې وګورو. ریډي گل به چې دا غږ واوریده، له شرمه به تک سور شو، په بیړه به یې هغه ځایه پرېښود. کله به یې د کلا د یوه کنج نه او کله به یې د بل کنج نه د کلیوالو د اتن ننداره کوله، خو نژدې نه ورتللو ځکه چې له خلکو شرمیده. د واده نه وروسته دوه، درې ورځې ښوونځي ته هم لاړ نه شو، په ښوونځي کې به ناخبره زده کونکو د یو بل نه پوښتنې کولې:

– دا ریډي گل ولی ښوونځي ته نه راځي؟

– خدای دې خیر کړي، ریډي گل ناروغه نه وي

– پخوا خو یې هېڅ غیر حاضري نه کوله

خبرو ټولګیوالو به یې په خدا وویل:

– ناروغه نه دی، ښه روغ جوړ دی

– نوی واده یې کړی، پرېږدی چې یو څو ورځې په کور تیرې کړي.

کلیوالو هم د ریډي گل د واده په اړه بیلا بیلې تبصرې کولې:

– پلار يې ښه کار ونه کړ چې په دومره ماشومتوب کې يې خپل زوی ته واده وکړي.

– ډاکټران وايي چې واده د اتلس کلنۍ نه وروسته په کار دی

– واده هغه وخت ښه وي چې بنياد م يې پخپله وگټي او د بل لاس ته اړ نه وي

– ښه يې کړي چې واده يې ورته وکړي ، ځکه زامن به يې وشي او زامن خود پلار او نيکه مته او بازو وي.

– کور کلي خو د دښمنيو ډک وي د چا چې نارينه اولاد نه وي ، په کلي کې گذاره يې گرانه وي

د ريدي گل پلار هم په وروستي نظر و. ځکه خو يې خپل زوی ته په خوارلس کلنې کې واده وکړ. د يوې اونۍ رخصتۍ وروسته ، نن لومړی ورځ وه چې ريدي گل ښوونځی ته راغلی و. کله چې به کوم ټولگيوال ورسره ټوکه ټکاله وکړه نو دريدي گل رنگ به لکه سور انار تک سور شو او د شرمه به يې هيچا ته غږ غوږ نه کاوه.

هر چا به چې هر څه ويل ريدي گل به پرې خپل غوږونه کنول. د تفریح زنگ ووهل شو ، ماشومانو ټولو دکانتين خواته منډی کړی ، چا يوش او چا بل شی واخيسته ، هر يو په خوراک لگيا شو خو ريدي گل هلته لرې ، په يو کنج کې ولاړ و او د ټولو ننداره يې کوله. يو ټولگيوال ورنژد شو په خدا يې ورته وويل:

– ريدي گله ! پخوا خو به تر هر چا نه تا زيات په کانتين کې شيان

اخيستل او شخوند به دي واهه ، دانن څنگه غلی ولاړ يې؟

ريدي گل يوازی په شونډو کې مسکی شو ، نوريې هيڅ ځواب ورنه کړ بل ټولگيوال پرې غږ کړ:

- خیردی که پیسی نه لری، زه به یې درکړم.

ریدی گل ژرخیل جیب ته لاس کړ او ویې ویل:

- نه، نه! دا دی پیسی راسره شته، هره ورځ پلاریو لسگیز راکوي

- نو بیا یې ولی نه خوري؟

- هسی، زړه ته مې څه نه کیږی.

د واده د ورځې نه وروسته ریدی گل بیا د ښوونځی په کابینتن کې کله هم

څه وانه خيستل. یوازې به یې له ورايه د نورو ننداره کوله، که کوم

ټولگیوال به څه ورکړل و به یې خوړل او که به چا څه ورنه کړل همدا سې و

چې شونډی به بیرته ټولگی ته ستون شو.

د هرې جمعې په ورځ به د کلی ماشومانو لوبې کولې خود واده د ورځې

نه وروسته بیا ریدگل چاد خپلو همخولو په منځ کې ونه لیده.

که کوم چا به د ریدی گل د غیابت خبره وکړه نو بل به ځواب کې ورته

ویل:

- هغه اوس ټوله ورځ په کور د خپلی ښځی په خوا کې ناست وی، له هغه

نه سپری جوړ شوی، اوس مور او تاسو سره لوبې نه کوي.

د همخولو سره د ریدی گل نه، هغه پخوانی لوبې ځکه پاتې وې چې

هغه اوس د خپلو نویو خیالونو سره لوبیده، دهغه په لاره کې یو نوی

ارمان راټوکیدلی و چې د لاس ته راوړو په لټه کې یې شپه او ورځ

سوچونه کول.

د جمعې د ورځې رخصتي وه، ریدی گل د ولسوالی په بازار ته لاړ

کڅور په لاس کله به یې یوه دوکان او کله بل دوکان ته سرور ښکاره

کاوه او په لوړ غږ به یې دوکاندار ته داسې ویل:

- ماما! وچه ډوډی، نه اخلی، په خپل لاس مې وچه کړې، ډیره ښه ډوډی ده

، خیردی ارزانه به یې درکړم، ته یې یو ځل وگوره! که خوښه دې نه شوه خیردی بیا یې مه اخله.

خو دوکاندارانوبه چا دسرپه بنورولو او چا به هم په تروه ټنډه یوازې د (نه) ځواب ورکاوه.

دیو لړ سرگردانیو وروسته ریډي گل دولسوالی د بازار په یوه کنج کې دوچې ډوډۍ د خرڅولو دوکان پیدا کړ په بیه ورسره جوړ شو. د خپلې کڅوړې څخه یې وچه ډوډۍ را وویستله او د دوکاندار په تله کې یې واچوله.

دوکاندار هم نغدې پیسې ورکړې. ریډي گل په خپل جیب کې کینودلې او په ډیری خوښی کورته ستون شو.

په کور کې یې خپل بکس خلاص کړ. دا پیسې یې هم د خپلو هغو پیسو سره یو ځای کینودې چې پلار هره ورځ بنوونځی ته د تگ په وخت کې ورکولې.

ماخوستن چې خپلې کوټې ته لاړ، ناوې یې بیا ځان مرور نیولی و. ریډي گل چې هرڅومره د خوشامندو ډکې خبرې ورته کولې خو خپلې ناوې ځواب نه ورکولو.

له ډیر عذرو زاریو وروسته، ناوې ورو په گیله ورته وویل:
- تا چې ما سره په اوله شپه کومه وعده کړې وه، هغه دی تر اوسه پوره نه کړه.

- کومه وعده یادوې؟

- هغه د سرور زرو غاړکۍ درته یادوم، زما ټولې خورلنې د سرور زرو غاړکۍ لري او زه یې نه لرم.

- ته مه خپه کیږه، زه په خپله وعده اوس هم ولاړ یم.

- نو کله به یې راته واخلي؟

- که د خدای رضا وه ډیر ژر.

د دې خبرې سره سم ناوې مسکې شوه او د ریدگل له غاړې یې غبرگ لاسونه تاو کړل.

شپه تیره شوه خو د ریدي گل اندیښنه نوره هم زیاته شوه ځکه چې د ښوونځي په پیسو او یا هم په پټه د کورد و چې ډوډی په خرڅولو د سرو زرو د غاړکي اخیستل یوازې د خوب لیدل و نه پوهیده څه وکړي، په ټولگي کې به هم همدې فکرونو او سوچونو کې لوبیده او ښوونځي ته د تگ راتگ په لاره کې به هم په همدې فکرونو کې ځنگیده، ټولگيو الو به یې ویل:

- نه پوهیږو چې په ریدي گل خوارکي د واده نه وروسته څه بلا رابښکته شوه، نه د پخوا په شان خبرې کوي او نه یې هم په سبقونو کې مزه شته. خوریدي گل هیڅکله د خپل زړه غوټه بل چاته نه سپرله. یوازې په دې هڅو کې و چې څنگه به د خپلي ناوې سره کړې و عده پوره کړي. په همدې هیله یې هرې خواد پیسو د پیدا کیدو لارې، چاری لټولې. د ورځو نه یوه روغ چې کله کلیوال د جمعې له لمونځ نه راووتل یوه تن پا م شو. په لور غږ یې وویل:

- تاسو گوري د چا ځنازه یې راوړه؟

د دې خبرې سره سم ټول کلیوال وارخطا شول، یو په ورو غږ وویل:

- خدایه خیر کړې، ځنازه به د چا د کور تر مخ ایښودل کیږي؟!

ټول ژر ژر د ځناځي په لور ورغلل، ځنازه کیښودل شو، یو کلیوال د مړي له مخ نه ورو څادر پورته کړ، په حیراني یې چیغه کړه:

- آخ! دا خو ریدي گل دی!

د ریډی گل پلار چې دا غږ واوریده، سپینی یې وتښتیدی، په ټول بدن یې لږزا شروع شوه، ورو یې د کلا دیوال ته ډډه وهله، یوه ښه شیبه په خپل حال نه و او بیا یې د غوسې نه په ډک غږ وویل:

— ووايې! زما زوی چا وژلی؟!

د ځنازی سره د راغلو کسانو څخه یو تن په خواشیني غږ وویل:

— پلاره! ستا زوی چا نه دی وژلی، له مور سره یې د ولسوالۍ په بازار کې

د ورځې په ۲۰۰ افغانیو د خټو مزدوري کوله، د لاندې نه یو تن مزدور

خښتی وراچولی او ریډی گل د بام په سر نیولی. یوه خښته یې لاس ته

پوره ونه رسیده، ریډی گل هڅه کوله چې ویې نیسي خو هڅه یې ناکامه

شوه او خوارکی د بام له سره لاندې په ځمکه را ولویده، خو چې مور

راپورته کاوه، په حق رسیدلی و. الله (ج) دې هغه وبخښی او تاسو ته

دې خدای اجر ونه درکي. ولاړو خلکو ټولو په لوړ غږ وویل: امین....!

۱۳۸۸ حمل ۲۲ نیټه

سټفکشن کیسه

هوايي موټر

انجنیر وحید نن بیا هم د نورو ورځو په شان ناوخته د کور تر مخ خپل

موټر ودراره، هارنډ یې وکړ. میړمن یې د تل په شان نن هم د گراج

دروازه خلاصه کړه او د بیرته ستنیدو په وخت کې یې همدومره وویل:

— يو خو ته په خبره نه پوهيږې ، سل ځله مې درته ويلي چې دا ناوخته کورته مه راځه مه راځه. خو نه پوهيږم چې تاسره په کومه ژبه خبرې وکړو

...

انجنير و حيد پوه شو چې په ناوخته راتگ يې ميرمن بيا په غوسه ده خو هيڅ غږ غوږ يې ونه کړ. موټر نه راکوز شو ، دگراج دروازه يې بنده کړه ، نيغ خپلې کوټې ته لاړ ، ديوې شيبې دمې وروسته يې خپل مخ او لاسونه يې په صا بون و مينځل او بيا يې پاکې جامې واغوستې ځکه چې ټوله ورځ يې په خپل موټر کې کار کړی و .

نن ورځ ډير ستړی شوی و ، غوښتل يې ويده شي . خو د ميرمنې نا کراري ور په زړه شوه ، غږ يې ورته وکړ ، ميرمن يې راغله ، په غوږه مالي يې ورته يو څو خبرې وکړې خو ميرمن يې همغسې ځان مروړنيولی و او ځواب يې نه ورکاوه . انجنير و حيد يوڅه جدي شو او خپلې خبرې يې داسې پيل کړې :

— ملاتمه نه يې ځکه په کور کې ناسته يې ، خبره نه يې چې په دې بناړ کې څه حال دی ، او يم بناړ نه دی غم دی غم . پوره دوه ساعته مې مخه ډب وه اود موټرو په يو لوي کتار کې راگير وم ، موټر مې نه شاته تللی شو او نه مخکې ، دناچاری نه راباندې ناوخته شو .

ددې خبرې سره سم يې ، ميرمن په دې باوري شوه چې ميړه يې بانې نه کوي نو ورو يې وويل :

— ددې سپيره بناړ نه به اخير څه جوړيږي ، هر څوک همدا خبره کوي چې په بناړ کې گڼه گڼه ده ، په ساعتونو ساعتونو و اټونه بند وي خو هيڅوک نه شته چې غم يې وځوري .

— همدې ستونزې له ما نه هم خوب وړې دي ، شپه او ورځ په همدې اندېښنه کې يم ، څه بايدوشي چې ددې غم نه زموږ ښاريان خلاصی ومومي ، ځکه ښار وړوکی دی او موټرې د يوې ورځې نه بلې زياتېږي .
— د پېښې نه تېښته نه شته ، ځان نه جهان غمی مه جوړوه ، د ښار واکداران نور څوک دي ، هغوي پوه شه او کار يې .

انجنير وحيد مسکی شو او بيا يې وويل:

— هو ، دا سمه ده چې واکداران يې نور څوک دي خو په موږ هم دخپلو هيوادوالو خدمت فرض دی ، که د خدای رضا وه ډير ژر به يو ښه خبر واورې

ميرمن يې په حيرانۍ وپوښتل: د څه شي خبر ؟
وحيد وويل:

— اوس يې نه درته وایم ، سبا پخپله خبره شپې

ددې خبرې سره سم انجنير وحيد خپله پرستن په ځان راکش کړه ، دخپلو خيالونو په سمندر کې لاهو شو ، که څه هم ډير سترې و ، خوبيا هم خوب پرې خپلې وزرې ونه غوړولې ، ټوله شپه يې په وينښه تيره کړه. دسهار لمانځه د اذان سره سم يو ځل بيا گراج ته لاړ دخپل موټر دروازه يې خلاصه کړه ، يو څو بټنې يې ښکته پورته کړې ، بيا يې دموتربانټ پورته کړ ، د ماشين په څو پرزو يې گوټې ووهلې چې ښه ډاډه شو نو بيرته خپلې گوټې ته لاړ. د سباناړي دخوړلو وروسته يې دفتر ته د تگ تياری ونيو .
خپل موټر يې د گراج نه راوويستلو. بهر يې ودرولو ، يو ځل بيا دخپل موټر نه گرد چا پيره تاوراتاو شو ، بيرته موټر ته پورته شو ، شترنگ ته کيناست ، موټر يې چالان کړ او د ښار په روان شو .

په تلو تلو کې د ښار مرکزی واک ته ورسید. شیبه نه وه تیره چې بیا هم د نورو ورځو په شان د موټرو په اوږده کتار کې داسې راگیر شو چې نه شاته او نه مخکې تللی شو.

انجنیر وحید د ځان سره پریکړه وکړه چې همدا یې د خپلو اوږدو هلو ځلو او تجربی دپلي کولو له پاره مناسب وخت دی.

د موټر د دروازې نه یې سر بهر کړ، شا او مخه یې ښه په څیر څیر وکتل، وروپې دخپل موټر ځانگړې بټنه ووهله، موټر ځای په ځای هوا ته په جگیدو شو، چې کله د ځمکې نه درې څلور گزه پورته شو، بل بټنه یې ووهله، سمدلاسه د موټر دواړو خواو ته د الوتکې په شان دوه وزرې وغوړیدې. د انجنیر وحید موټر په هوا کې د الوتکې په څیر په الوتو شو. په مرکزی واک کې ټول خلک له حیرته ورته گوته په غاښ پاتې شول او انجنیر وحید هم له ډیرې خوشحالی نه په جامو کې نه ځایده. خپله اختراع یې دخپلو هیوادوالو د ستونزو د حل له پاره ستره لاس ته راوړنه گڼله، موټر په هوا کې روان و او انجنیر وحید د خپل بریالیتوب زیری د لاس په بنورولو د ځمکې پر مخ خلکو ته رسولو.

په هوا کې د هوایي موټر په لیدو، د ښار په امنیتي ځواکونو کې د ستر خطر د گواښ زنگونه وشرنگیدل. د ځمکنیو او هوا یې قو او تر منځ دمخبرو له لاری د تیاری امرونه صادر شول. د حکومت لوړ پوړی چارواکی په ډیرې چټکې له خپلو اصلی ځایونو بی ځایه شول. څوک په یوه زیرزمیني او څوک په بله زیرزمیني کې ننوتل.

د دفاع د وزارت د لوی درستیزوال له خوا هوایي او ځمکنیو قواو د چټک غبرگون قطعو ته، وروستی او قاطع امر داسې صادر شو:

د ښار مرکزی واک چې د سترو دولتې چارواکو د اوسیدو ځای دی، دستر ترورستی خطر ناک بریدلاندې راغلی دی. د دفاع وزرات حکم کوی چې نوموړی هوايي موټر دې، د ځمکنیو او هوايي قواو د تشریک مساعی په نتیجه کې ډیر ژر له منځه یووړل شی.

د حکم سره سم په یو شیبه کې د ښار شین اسمان له جنگی الوتکو ډک شو او د ځمکی پر مخ د دافع هوا اوږده توپونه د مرکزی واک په سر د ګرځنده موټر په لور توجیه شول او دسترګوپه رپ کې د انجنیر وحید هوايي موټر په هوا کې د اوږپه غونډه سکه بدل شو.

د کابل ښار - خیر خانه مېنه

27-12-2005

هغه اوس شپیلی نه شي وهلی

د سپین غره د لمنو په شنو ورشو ګانو کې د خړولو، مخککو او کستري ګلونو لوی، لوی ټلونه لیدل کیږي چې خوږ بوي یې د پسرلي دمستو ورومو په خپو کې لرې لري ځایونه ته رسیږي.

د ګودر د کلي تنکي ځوان ((شینو)) هره ورځ د همدې ورشو په زړه رابښکونکې هوا کې خپله رمه خړوله او د خپلې شپیلی په خوږ و نغمو به

يې د دې ورشو کاني او بوټي تخڼول. هغه به د خپلې شپيلۍ د نغمې پيل په دې ټپه کاوه:

سپوږمۍ کړنگ وهه راخيژه

جانان د گلو لو کوي گوتې ريښه

د شينو د شپيلۍ جادو يې غږد گودرد کلي د ډيرو پيغلو په زړونو کې د شينو د ليدلو تلوسې پارولې وي خو شينو د انځرگل ؤ. په رڼا ورځ چا نه شو ليدای. سهار به لمر لا خيږه نه وه وهلې چې هغه به د کليوالو د مالونو رڼه څر ځای ته بيوله او د ماښام په توره لږه کې به يې بيرته کلي ته راوستله.

نن ورځ د نورو ورځو په شان نه وه. لمر سترگه لا د سپين غر په سپينه مورگه هسکه ولاړه وه او ورو، ورو يې مخه ښې ته ځان تيار اوه چې د پسرلي تاندو لنگو شويو ميږو او د هغو تنکيو گالليو ورکيو په خپلو رڼو د گودر کلي په سر واخيست.

کليوال چې په خپلو پټيو او کروندو کې په کارونو بوخت وو هر څه يې په ځای پرېښودل او په شنه منډه يې ځانونه خپلو کورونو ته ورسول چې وري او ميږې يې سره گډنه شي په تلو تلو کې يو تن کليوال له ځان سره داسې غوریده

— يره! شينو هم عجيبه شپني کوي، په رڼا ورځ يې رڼه کور ته راوسته، څه وړيا خو يې راته نه پيايي، د مال په سر دوه منه غله ورکوه، که بله ورځ يې د وخته راوستله مجبور يوو چې د خپلو مالونو له پاره کوم بل شپون ونيسو....

نن مازديگر د شينو پلار هم هلته دخپل کلي په مخ کې خپل زوی ته غاښونه چيچل او د هغه د راتلو لاره يې څارله

د ماښام تياره شيبه په شيبه د ځمکې پرمخ خوريده خو د شينو درک نه و. د شينو کورنۍ ډيره وارخطا وه. ټول د خپلې کلا په مخ کې ولاړ وو چا يوه لاره او چا بله لاره څارله چې يو ناڅاپه غږ شو:

— هغه دې شينو يې په شا راوړ... دا خو ټول په وينو سور دی... وای خدايه! د ده خو دواړه خپرې په مړوند کې نشته... ویر او کوکې شروع شوي....

مور يې خپل ځان په وهلو، وهلو تک شين کړ، خویندو يې په ژړا ژړا کې خپل کوڅۍ کوڅۍ وینسته راوشکول...

پلار او وروڼو يې خپل استقامت د لاسه ورنه کړ. سمدلاسه يې په کت کې کلنيک ته ور ساوه. د وينې د بندیدو نه وروسته يې په توره شپه په موټر کې د جلال آباد د ښار لوی روغتون ته ورساوه.

سهار چې کليوال را پاڅيدل او غوښتل يې چې خپلې ميرې د شينو د رمې سره يو ځای کړي نو ټول خبر شول چې شينو د غونډۍ په لمنه کې د ترموز د سر په شان کوم ناپيژندل شوی شي پيدا کړی و، د هغه سره يې ځان مشغول او په يو ناڅاپه پرې چاودلی او د شينو دواړه لاسونه يې په مړوندو کې ترېنه وړي دي. په همغه ځای کې بې سده پورت و. د خدای (ج) رحم و چې د برکلي سډو پرې را پيښ شوی و او هغه يې بيا په شا کلي ته رارسولی دي.

د دې خبر په خپریدو د کلي جوماتونه، دیرې او ژرندې ښې تودې شوې، چا به ويل:

— یره د شينو ښه ځوانی وه، لاره خاورې ايرې شوه.

— خدای خبر که ژوندی پاتې شي...

بل به پرې غږ کړ:

— که ژوندی پاتې شي، په دې ژوند يې څه له دينه ورته مرگ بڼه و.....
بل به بيا ويل:

— ما سره دا سودا ده چې خوار کې به ډوډۍ څنگه خوري؟
بل به د لرې نه راغبر کې:

— تر څو چې يې مور او پلار ژوندی وي خو يوه گذاره به يې وشي خو که
خدای مه کړه سبا يې مور او پلار نه وي د خوار کې ژوند به ډير تريخ
شي.....

دا ډول ډيري پوښتنې د کليوالو سره پيدا شوې وي خو هيچا يې ځواب نه
شو موندلی.

شينو د څه نا څه دريو مياشتو علاج نه وروسته کور ته راغی، کليوالو چې
خبر شول ډلې ډلې د هغه سترې مه شي ته ورغلل. شينو به چې د هر چا سره
روغبر کاوه نو خوله به يې د خدا نه ډکه وه تا به ويل چې د شينو به گوندې
نوک ته هم ضرر نه وي رسېدلی. شينو د ټولو کليوالو په مخ کې د چا يو
ډک گيلاس په خپلو دوو بې خپرو لاسونو کې د امبور په خیر ونيوه او په
خوند خونديې څو غړيو نه ترينه وکړه

کليوالو چېرېان دريان يو بل ته وکتل او بيا يې د ځان سره پتې پتې توبې
ووېستي. په دې وخت کې يوه سپين ږيري غبر کې:

— شينو وراره ! زه فکر کوم ، چې زموږ لاسونه او پښې زمونږ نه دی، دا د
خارجيانو دي د خارجيانو !

خلکو يو بل ته وکتل خو د سپين ږيري کا کا په خبره پوه نه شول

شينو په حيرانۍ وپوښتل : کا کا په مقصد دې پوه نه شوم ؟

سپين ږيري وويل : مطلب مې دادی وراره ! په هغه څه چې ستا لاسونه
پرې شوي هغه هم زموږ خپل نه دي ، همدې خارجيانو راليرولي ، ددې

معنی داده چې یوځل زموږ لاسونه او پښې رانه غوڅوي او بیا یې بیرته د پلاستيکو نه راته جوړه وي. کاشکې چې ته هم کومې موسسې ته تللی وای چې پلاستيکي خپرې یې درته ایښې وای شینو په مسکا وویل: کاکا! خپله وسه مې وکړه، د څو موسسو دروازې مې وټکولې خو هغوي راته یوازې همدا خبره کوله، موږ په افغانستان کې دا کار نه شو کولی

شپې او ورځې تیریدي، د خدای شان و، شینو خپل ځان معیوب نه ګاڼه. تل به د خپلو همخولو په ډله کې ناست و او خپل پلار یې هم یوازې نه پرېښوده که هغه به کړوندي ته تلواو په اوږه به یې یوه او په څنگ کې به یې ماله پرته وه نو ځغ به بیا د شینو په څنگ کې پروت و. که پلار به یې خپل پتی قلبه کاوه نو شینو به بیا دپتي نه کبل راټولول او خلک به یې نندارې ته راټول وو.

د پلار سره یې د شینو د راتلونکي ژوند په هکله ډیره اندېښنه وه. کله کله به یې زړه نا زړه خپلو خپلوانو او کلیوالو په منځ کې د شینو د کوژدن خبره زمزمه کوله خو هیچا ته یې مخامخ د مرکې لیرلو جرئت نه شو کولی. وختونه تیریدل او کلیوال د شینو لوړ همت ته ګوته په غاښ پاتې وو. د خدای کارونه وو. د بخت ډیوه یې به بلیدو شوه. یوه کلیوال خپله لور د شینو په نامه کړه.

د شینو د کوژدن خبره په ټول کلي کې خوره شوه. چا به ویل:

— یره! دا خو ډیر ظلم دی. د شوتې شینو سره، به د هغې خوارکی نجلۍ

عمر څنگه تیرېږي؟

بل به بیا ویل:

— خدای دې دنجلې پلار ته انصاف ورکړی، په لوی لاس یې خپله لور په سره تناره کې واچوله....

چا به یو څه ویل او چا به بل څه، هر چا چې هر څه ویل دا د هغوي کارو، خو پخپله شینو د ډیرې خوشحالی نه په جامو کې نه ځایده او د خلکو د خبرو په ځواب کې به یې کله کله د ځان سره داسې ټپه زمزمه کوله:

خلک به هر څه، هر څه وایي

جانانه مه د چا مننه نه به یې منمه

کله چې د شینو کوژدن وشوه نو خپل راتلونکي ژوند ته نور هم امیدواره شو. تل به یې ویل:

— زه باید د نورو د اورو بار نه شم. زه باید ځانته یو مناسب کار پیدا کړم.

....

په همدې لټه او امید شینو یو ځل بیا د گورد د کلي، میرې په شپنې و نیولې. اوس هر سهار د کلیوالو مالونه د نږدې غونډیو لمنو ته بیا یې او مازدیگری بیره راوړي

خو اوس شینو په شیطانمیرمه د کانې گوزار نه شي کړی، پخپله ورپسې منډي وهي او نه یې پریردي چې له رمې بیله شي..

اوس د شینو سره د شپنې ډانگ نشته خو پخپلو چغو ټوله رمه اداره کوي.

اوس شینو پخپلو مهینو گوتو شپیلې نه شي غږولی خو د خپلې شپیلې تنده د خپلې خولې په شپیلې ماتوي.

هغه اوس په خپل شپیلې کې دا ټپه زمزمه کوي:

سپورمې په مادې څه احسان دی

زما جانان د دیوالو سپورو ته ځینه

۱۳۷۷ ل کال

ننگرهار_ هسکه مینه

د دوبي سفر

... هلو! هلو! دا هوايي ډگر دی؟ ... بخښنه غواړم سبا جاز دوبي ته په
ټاکلي وخت ځي او که په پروگرام کې څه تغيير راغلی؟ ... ښه ښه پوه
شوم، ډيره مهرباني، د ځواب نه مو مننه..

جانان غوږی بیرته په خپل ځای کینښود او بیا یې خاني ته په غوصه وویل

مادرته ویل چې همغه زړه خبره ده، خو ته سودايي یې سودايي، خپله
کوي او دبل نه اورې.

خاني په مسکا وويل:

— جانانه خپه کيږه مه، د مرگ او ژوند خبره ده، احتياط ښه شی دی .

اوبيا يې خپله خبره داسې بدله کړه:

— تا په خپل سفري بکس کې شيان ځای په ځای کړي که نه ؟

جانان وويل:

— هو، له مانه بيغمه اوسه، خو ته هم ځان تياروه، ځکه سهار د وخته څو

، هغه وخت دې بيا انې بانې نه منم.

خاني وويل:

— سمه ده، زه به همدا اوس خپل هرڅه ځای په ځای کړم

ژر ژر يې خپل بکس خلاص کړ، د غابنو کریم، د ږيري خريلو ماشين

دسمال او نور ضروري شيان يې يو په يو په خپل بکس کې کيښودل او

بيا يې وويل:

— ته گوره جانانه ياره، زما خو لومړی سفر دی، دومره ښه نه پوهيږم،

دا شيان سم شو او که څه کم دي؟

جانان له خپله ځايه راپورته شو، د خاني بکس يې ښکته پورته وکوت او

بيا يې وويل:

— بس هر څه دې پوره دي، نور يې بنده وه، خو يوه خبره په ياد لره او

هغه داده چې په ميدان کې وار خطاه نه شي

خاني په خدا کې خپله خبره داسې ورغبرگه کړه:

— غم مه کوه! څوک چې اوبنان ساتي دروازي لورې جوړوي. دومره نو

بې زړه هم نه يم، لکه څومره چې ته فکر کوي.

جانان په خدا شو او ويې ويل: نو بيا واچوه پنجه !

ددې خبرې سره سم ددواړو یارانو د لاسونو پرک پورته شو. او خاني ور زیاته کړه:

— سبا به دا وخت که د خدای رضا وه په دوو بی کې ناست یو ، زه او ته به بیا نورې خبرې هلته کوو ، که اوس دې خوبه وي ویده به شو ، هسې نه چې سبازه او ته ویده یو او جازرانه الوتې وي.

جانان وویل: خانيه ! زما په زړه خبره دې وکړه ، رښتیا هم جاز سهار له وخته ځي بس تر سهاره د خدای په امان.

دواړو پرستني په سر راکش کړې. خاني ډیره هڅه وکړه چې ویده شي خو د ډیرو سوداگانو او چرتونو له لاسه خوب نه ورتلو ، کله په یوه اړخ او کله په بل اړخ او بنسته ، ټوله شپه د رنگارنگ سوچونو او خیالونو سره لوبیده. پخه شپه چې یې ملگري له پرستني سر راوویست ، گوري خاني وینس دی. پوښتنه یې ورنه وکړه:

— ته لا اوس هم وینس یې ، داد څه شي سوچونه وهي ؟
خاني په خندا ځواب ورکړ:

— سوچونه ډیر دي خو وروستی سوچ مې دا وه چې د دوو بی نه بیرته راغلی وم شم لومړی مې د ځان له پاره یوه بڼه مانی جوړه کړه ، دوه درې نوکران مې ونيول ، اخیست ، موټر مې واخیست ، هغه مې کورته راوست ، هارنډ مې وواژه ، نوکر د کور لویه روازه خلاصه کړه ، کله چې له موټر نه راښکته کیدم ، بس تا غږ وکړ

جانان بیرته سر په پرستن کې تاو کړ ، او خاني ته یې وویل:

غوا لا حلاله نه ده او تا خانک په سر نیولی . ویده شه ویده ! ځان نه لیونی مه جوړوه .

خاني ورته ښه وکړه ، سر يې پرستن ته ور دننه کړ خو خوب کله ورته ؟
ډيروخت بيا هم په چرتونو کې ډوب و ، ناڅاپه ور په زړه شول ، هسې نه
چې سهار شوی وي . ژر يې سر له پرستني راوويست ، سترگې يې په
ديوالی ساعت ښخې کړې ، د جاز الوتلوته پوره دري ساعته پاتې وو .
دوی ته د ټکټ د اخیستو په مهال ويل شوی و چې د الوتنې د وخت نه به
درې ساعته د مخه هوايي ډگر ته راځی . ژر ژر يې خپل ملگری له خوبه
راوښ او ورته و يې ويل:

هله ژر شه پاڅیږه ! وخت لږ پاتې دی ، ترڅو چې زه او ته ځان برابره و ،
وخت پوره کيږی .

جانان غزونی وکړل . بيا يې د خپل لاس ساعت ته وکتل او زیاته يې کړه:
_ سمه ده ، هغه جیگ له اوبو نه را ډک کړه چې خپله خوراکه د اوبو سره
وخورو .

خاني وويل : د اوبوغم مې لا د شپې خوړلی ، خودا ووايه چې يو ځل به
بياهم تليفون وکړو ، چې ښه ډاډه شو نو بيا به خواږه خورو ، څنگه دې
خوښه ده ؟

جانان په قهر شو ، او زیاته يې کړه: خانيه ! تا هسې د ځان نه سودايي
جوړ کړی ، په ډيرو تليفونونو کيدای شی څوک را باندي شکمن شي . ښه
به داوي چې نور دا فکر له سره وباسی .

خاني زړه نازړه ښه ورته وکړه او بيا يې ورو داوبو ډک گيلاس ځانه ته
نيژدې کړ .

د څښاک او خوراک نه وروسته دواړو خپل سفري بکسونه په لاسونو کې
ونيول او په يوه زاړه ټکسي کې يې ځان هوايي ډگر ته ورساوه . سالون ته
د ننوتو سره سم يې تر هر څه دمخه لومړی په مخامخ دره د الوتنې پروگرام

وکوت، ډیر خوشاله شول ځکه هر څه نورمال و او الوتکې په خپل وخت الوتنه لرله. بیا یې خپل بکسونه د تالاشۍ له پاره وړاندې کړل. بکسونه چک شول، یو یو ټکټ یې په بکسونو پورې ونښلاوه او د هغو یوه یوه کاپي یې دوي ته ورکړه، د تالاشۍ مسول ورته وویل: دا ټکټونه به سمبال وساتي، کله چې په دوې کې د هوائې ډگر نه وتلی نو دا ټکټونه به هغوي ته ښکاره کړي او بیا به خپل بکسونه د ځان سره یوسي.

جانان په ځواب کې ورته وویل:

— بیغمه اوسه، دومره نابلده نه یم، پخوا مې هم ډیر سفر ونه کړی....

جانان او خانی بیادواړه د پاسپورت شعبي ته ودریدل او خپل پاسپورتونه یې د وړې کړکۍ له لارې پولیسو ته وړاندې کړل. یوه شیبه وروسته خروجي ویزه ولگیده، د سرحدي پولیسو د کلکې تالاشۍ نه وروسته د انتظار سالون ته داخل شول. دواړه ډیر خوشحاله و، ځکه هر څه یې تر اوسه سم روان و. د ټولو مسافرو د راننوتلو سره سم د سالون دروازه د بهر په لور خلاصه شوه، مسافر لکه یو ستوی لیک یو په بل پسې د الوتکې په لور روان شول. ټول په خپلو څوکیو کیناسل. د الوتکې دروازی بندې شوې، حرکت یې وکړ چې سل دوه سوه متره په مځکه لاړه، الوتکه بیرته را ستنه سوه. د پیلوټ له کابینه داسې اعلان وشو:

— ټولو مسافرو ته خبر ورکول کیږي چې الوتکه تخنیکي ستونزه لري، مهرباني وکړی، بیرته د انتظار سالون ته لاړ شي. کله چې ستونزه لرې شوه، بیا به تاسوته خبر در کړل شي.

ددې اعلان سره سم په خاني او ملگری مړې خولې را ماتې شوې، یو بل ته یې په حیرانۍ حیرانۍ کتل، ټولې سورلۍ د الوتکې نه رابنکته شوې

او بیرته د انتظار په سالون کې ځای په ځای شوی. ځانی ډیر وار خطا وه خو جانان ډاډور کاوه چې بنایې ستونزه غټه نه وي، امید دی الوتکه ژرد الوتنی له پاره چمتو شي.

یو ساعت تیر شو، دوه تیر شول، درې شول، څلور شول خو بیا هم د الوتکې د الوتنې څه درک نه لگیده. په ځاني عصبي شوک راغی بې اختیاره بې چغه کړه:

... د خدای له پاره، دا تاسو په مورځه ملنډې وهی، اخیر څومره انتظار زه نور دلته د کیناسو حوصله نه لرم، بیلوټ څه شو، ورته ووايي چې الوتکه چالان کړی، الوتکه...

د سالون یو تن مسول په لاسینه، هغه حوصله مندی ته را وبللو او ډاډ بې ورکړ چې یو ساعت وروسته به الوتکه خامخا د الوتنی له پاره چمتو شي. همداسې وشول، د پنځو ساعتونو له ځنډ وروسته الوتکه د هوايي ډگر څخه پورته شوه.

خو کله چې الوتکه د دوې په هوايي ډگر کې په ځمکه کیناستله نو ورسره سم یو امبولانس او یو بس سرویس د الوتکې مخ ته ودریدل. نور مسافر بس ته وختل خو ځانی او جانان په امبولانس کې روغتون ته ولیږدول شول.

ځاني خپله ساه په لاره کې ورکړه خو جانان بې هوښه روغتون ته ورسول شو. د معدی د پرینمخلو وروسته هغه له مرگه وژغورل شو. خو کله چې په هوښ راغی، دوه درې پولیس بې سرته ولاړو.

د ډاکټر نه یې د پیښې رپورټ وغوښت. ډاکټر ورته خپل رپورټ داسې ورکړ:

– هغه مړشوی شخص اودا ناروغ چې دلته لهماور سره بستردی دواړه ملگري وو ، هره یوه د الوتنی خخه د مخه ، ددیرشو په شاوخوا کې کپسولونه ، د ستوني له لارې معدې ته تیر کړي و و چې په هر کپسول کې په پوره اندازه (د هیروینو پوډر) های په های شوي و. هغوي په خپله محاسبه کې بریالي وو ځکه تر لنډې او ټاکلې مودې پورې یې د اغیزې مخنیوی په نظر کې نیول شوی و. د معلوماتو له مخې د هغوي احتیاطي تدابیر او محاسبه هغه وخت گډه وډه شوه چې کله الوتکه دخپل وخت نه پنځه ساعته زیاته و ځنډیدله او بیایې ورته هغه کپسولونه په مخ کې کینودل کوم چې ډاکټر د جانان له معدې نه روغ را ایستلي وو .

د وینو خاڅکي

د مازديگر مهال و ، مامورين نوي له دفترونو څخه راوتلي وو ، د چا په لاس کې تازه ترکاري ، د چاسره تازه ميوه او د چا سره هم د ټوټو په کڅوړو کې چارک ، نيمن الوگان وو ، هرچا هيله لرله ژر خپل کور ته ځان ورسوي .

د کابل ښار دده افغانانو په سيمه کې ، د خيبر خانې مېنې په تم ځای کې شيبه په شيبه د خلکو گڼه گڼه زياتيده ، د ملي بسونو درک نه و . که کوم يو به را پيدا شو ، دومره بيروبار به پرې جوړ شو چې يوازې به زلمي او غښتلي کسان پورته شول خو ماشومان ، بوډاگان او ښځې به ټولې ارياني درياني ولاړې وې .

شيبه په شيبه د خلکو گڼه گڼه نوره هم زياتيده . ناڅاپه د کابل د شاوخوا د پرتو غرونو تر شاه ، له ورايه د يو دروند غر راپورته شو د سترگو په رپ کې د خيبر خانې مېنې په تم ځای کې يې داسې کړنگ وکړ چې د چا خبره د غوږونو پردې يې څيرولې .

د راکټ د ډز سره سم د خيبر خانې مېنې په تم ځای کې ولاړ کسان په ځمکه داسې سترې سترې ولويدل لکه لوگری چې په پټي کې غنم وربښي .

شيبه نه وه تيره چې د امبولانسونو غږ د کابل ښار فضا په سر واخيسته . د څارندوی (پوليس) ټولې هم په ډکو ډکو موټرو کې سيمې ته راورسيدل ، سيمه يې تر خپلې ولکې لاندي راوستله . ښاريان هم د مرستې له پاره راورسيدل ، هر چا هڅه کوله چې مړي او ټپيان ژر تر ژره ، امبولانسونو ته پورته کړي . ويراو ماتم گډ وو . د ښځو او ماشومانو ژړا گانو ، د ټپيانو زگيرويو او د خلکو دويرې او ترهې غږونو د خيبر خانې مېنې په تم ځای کې سم دم قيامت جوړ کړی و . په دغسې زړه

بورډنونکي ماتم کې ، يوې ښځې چې توره څادري يې اغوستې وه او د وینو څاڅکو ورپسې لاره جوړه کړې وه ، غوښتل يې په بېره د خیر خانې د موټرو له تم ځای نه ځان وباسي . د څارندویو یو تن پرې پام شو او په منډه يې ځان ورورساوه :

– خورې ودریږه ! نه گورې وینې درنه روانې دي ، هله ژر شه ، امبولانس ته وخیږه چې روغتون ته دې ورسوو .

د تورې څادري والا ښځې هیڅ غږ غوږ ونه کړ ، او په خپله لاره روانه شوه . د څارندوي کارکونکي د خپل څنگ ملگري ته وویل :

– ماته ښکاري دا ښځه په توده کې ده او په ځان نه پوهیږي زه خو وایم ور به شم او په زور به يې مخه ونیسم .

– ښه خبره ده ، ورشه او مجبوره يې کړه چې امبولانس ته پورته شي .

څارندوي په چټکې څادري والا ښځې ته ځان ورورساوه ، تر مخ يې ودریده ، په لاسینه يې ورته وویل :

– خورې ! تاته وایم ! په ځان پوهیږې که نه ، وینې درنه څاڅي وینې ! یو ځل ځان وگوره ، معلومیږي چې سخته ټپي شوې يې ...

څادري والا ښځې ځان ته ښکته پورته وکتل او بیا يې په وار خطايې وویل :

– نه نه ، زه جوړه یم ، له مخې مې لرې شه ، زه کورته ځان رسوم .

– معلومیږي چې ماغزه دې کار نه کوي ، زه درته وایم چې له تانه وینې څاڅي او ته وایې چې روغه یم ...

خو څادري والا ښځې بیا هم ټینگار کاوه او همدا یوه خبره يې تکراروله .
– مخې مې لرې شی ، زه جوړه یم هیڅ راباندې نه دي شوي

څارندويې فکر وکړ چې د ښځې ماغزه په رښتيا هم کار نه ورکوي. ژر يې

ټوپک اوږې ته کړ او دواړه لاسونه يې د ښځې تر منځ پراخ ونيول

– وایم نه شې تللی ، ته ټپي يې مجبوره يې چې امبولانس ته وځيژې او

روغتون ته لاړه شې

خو د تورې څادری والا ښځې بيا هم د څارندويې خبره ونه منله او د تښتې

هڅه يې پيل کړه.

څارندويې له مجبورېته هغه د لاس نه کلکه ونيوله او د ځان پسې يې

کش کړه.

ښځې چغې او کوکې پيل کړې او څارندويې يې په دې تورن کړ چې هغه

غواړي په زور يې روغتون ته بوځي.

له هرې خوا نه خلک پرې راټول شول ، گڼه گڼه زياته شوه ، د ښځې او

څارندويې تر منځ کش او گير همغسې روان و چې ناڅاپه د ښځې له لاسه

يو شى په ځمکه ولوید .

څارندويې په بېړه هغه راپورته کړ ، گوري چې د راکټ په چرو ديويې

ښځې پرې شوی لاس دى چې په مړوند يې د سرو زرينگري او په گوتو

يې د سرو زرو گوتې دي.

۱۳۲۲ل کال_ کابل

وروستئ ليک

ملا صيب جمعې د مبارکې ورځې د لمانځه د ادا کولو له پاره خپلو مقتديانو ته د نيت تر لوهدايت ورکړ ، کليوالو خپل صفونه برابرول چې ناڅاپه له کومې خوا غږ شو:

— ملا صيب لږ صبر چې حاجي صيب کمال راروان دی.

ملا صيب هم بې له ځنډه وويل:

— ښه ده ، ډيره ښه ده ، هلکانو ! حاجي صيب ته لاره ورکړې چې اول صف ته راشي .

حاجي صيب راورسيده او دملا صيب تر شا په لومړي صف کې ودریده ، . لمونځ وشو ، خطبه هم وويل شوه او ملا صيب د دوعا په وروستۍ برخه کې داسې وويل:

... الهي ! بنديان د بنده خلاص کړی ، قرضداران له قرضه ، ناروغانو ته شفا ورکړې او دهغوټولو دين او دنيا بنايسته کړې څوک چې د دين د خادمانو او د خداى (ج) د کور جومات خدمت ته لاس په نامه ولاړ وي . الهي ته د دغسې کسانو د دې دنيا په مال او شتو کې برکت واچوې او په هغې دنيا کې يې جنت فردوس په نصيب کړې .

په جومات کې ناستو کسانو په لور غږ وويل : امين ، امين . ! . ملاصيب زياته کړه:

... وروڼو او عزيزانو ! پته دې پاتې نه وي چې حاجي صيب کمال خان زموږ او ستاسو په منځ کې هغه څوک دی چې دغسې نیک او دثواب

کارونه یې په ځان فرض گڼلې ، همدا نن چې تاسو په دې جامع جومات کې په کوم بنکلي ، بنایسته او قیمتي فرش باندې د الله تعالیٰ فرض ادا کوی دا هم حاجي صیب کمال له خپله جيبه اخیستي ، الله تعالیٰ دې د حاجي صیب دین او دنیا دواړه بنکلي کړي امین یا رب العالمین !

ددو عالمه خلاصیدو سره سم کلیوال له خپلو ځایونو پورته شول او یو یو له جومات نه ووت خو حاجي صیب لا په خپل ځای دروند ناست و او تسپې یې اړولې . ټول کلیوال چې لارل نو حاجي صیب کمال خان هم راپورته شو ، جیب ته یې لاس کړ او یو څو روپی یې د ملا صیب په لاس کې وټومبلې . ملا صیب ست او سلا وکړه خو حاجي صیب په ځواب کې ورته وویل : غږ به نه کوي ملا صیب ، دا ستاسو په مور حق دي ، ستا غاړه دې بنده وي ، که کوم شي ته دې اړتیا وه او په ما غږ و نه کړې . ملا صیب د وښکیو په خندا کې بس همدا ویل :

سبحان الله ، ما شا الله !. الله دې دین او دنیا دواړه بنایسته کړه .... په کلی کې داسې دیره او حجره نه وه چې د جومات سره به د حاجي صیب د زیاتو مرستو او کومکونو په اړه تبصره نه کیدله ، چا به یو څه ویل او چا به بل څه ، ځنو خو به لا دا تېی هم په کې وکړ : ... اشنا پام دی شته ! دین او دنیا دواړه د شمنو خلکو ده . په دی دنیا هم خلک ورته لاس په نامه ولاړوي او د هغې دنیا توبنه خود خپلو پیسو په مرسته برابروي ، خیرات دوي ورکوي ، زکات دوي ورکوي ، د خوار او غریب سره دوي کومک کوي ، د حج مبارک فریضه دوي ادا کوي .... بل به غږ کړ :

— ښه وايي! غريب خلک خو نه د دين شو او نه د سادين، بس موږ به دوغا کوو چې الله تعالی دې موږ خوشی په خوشي وبخښي.

حاجی صيب د عمر له پلوه پوخ سپری و. زيات وخت به يې په مسافری کې تيرولو خو چې به کلي ته را ستون شو نو بس د جومات په ملا او چريانو به اخترو. ځکه هغه ددوي ډير زيات خيال ساته. کمال خان به تل د خپلو يارانو او دوستانو په منځ کې دا خبره کوله چې دکلي له ملا به ځان ساتی هغه که د جومات د منبر له پاسه څوک په ښه او دروند نامه ياد کړې نو بيا يې هيڅوک په سپک نامه نه شي يادولی.

دا ځل چې حاجی صيب کمال خان نوی له مسافری نه را ستون شوی و نو د پخوا په شان يې بيا هم ملا صيب ته د شپې ډوډی بلنه ورکړه. ملا صيب هم دهغه بلنه ومنله او د ما ښام د لمانځه نه وروسته د خپلو څو چريانو سره يو ځای د حاجی صيب کورته ورغلل.

حاجی صيب د هغوی تو د هرکلی وکړ. په لږه شيبه کې په لوي او پراخه دستر خوان د خدای داسې نعمتونه کيښودل شول چې د چا خبره يوازی د مرغی يې به په کې نه و.

ملا صيب او ورسره چريانو يې يو بل ته په وښکيو کې مسکي شول او په اشارو اشارو کې يې يو بل ته دا اشاره ورسوله چې نورنو ورته مه گوری. د ډوډی په خوړلو پيل وشو، د يو څو نمریو نه وروسته د ملا صيب پام شو چې حاجی صيب کمال خان هلته لرې ناست دی. ملا صيب په حيراني ورته وپوښتل:

— حاجی صيب ته ولې ډوډی نه خوري؟ په گډه د ډوډی خوراک ثواب لری، راځی له دې ثوابه ځان مه محرومی.

حاجی صيب چې تسپي اړولی وويل:

ملا صیب نن عذر لرم او هغه دا چې زه پرهیزیم ، کنه تاسو می کله یوازې پرینودی . ملا په حیرانی پوښتنه وکړه:

خیریت خوبه وي حاجی صیب ، څه تکلیف لری؟

حاجی صیب سوړ اسویلی و ویست او بیایې وویل:

_ ملا صیب ! بس دوعا گانې راته کوې ، تکلیف مې ډیر خطرناک دی ، ډاکترانو راته ویلی چې په معده کې مې ((رسولی)) دي او هغه باید عملیات شی . سبا ته په خیر سره هندوستان ته د سفر نیت لرم که د خدای رضا وه . بس هلته به علاج کوم . ملا صیب په دغسې وختونو کې مې یوازې ستاسو دوعا گانې په کار دي اوبس .

ملا صیب چې ډوډي خوړله په ډکه خوله یې لومړی خپله خواشیني او بیا خپله همدردی داسې وښودله:

_ حاجی صیب ! زموږ په وس غیر له دوعا گانو نه نور څه پوره دي ؟ ته هیڅ غم مه کوه . که د خدای رضا وه موږ به سبا ستاسو د شفا اوبڼه صحت یابې . په حق کې د قران شریف یو ختم وکړو او بیا یې خپلو چریانو ته منځ کړ: هلکانو ! وامو وریدل ؟ سبا چې ورک نه شی ... چریانو هم د تایید سرورنه و خوځول .

د تگ په وخت کې حاجی صیب ورو جیب ته لاس کړ او د پیسو یو بڼدل یې د ملا صیب په جیب کې کینښود او زیاته یې کړه: ملا صیب ! دا به درسره واخلي ، کله چې مو سبا ختم شریف سرته ورساوه نو دا یو څه پیسې به ، زماله خوا په دې چریانو خیرات وویشي او چې څومره پاتې شوي هغه به د جومات د اړتیاو له پاره د ځان سره وساتي . ملا صیب چې په خپل جیب کې په پیسو لاس واهه وویل:

_ ماشا الله ! ډیره بڼه ده ، څنگه چې ستا رضا وي همغسې به وشي

سبا ورځ حاجی صیب د هندوستان په لور روان شو او ملا صیب د وعدې سره سم په خپل جومات کې د قران شریف ختم ادا ، او د حاجي صیب د روغتیا په حق کې یې ډیرې دوعاگانې وکړې .

حاجی صیب پوره یوه میاشت په هندوستان کې تیره کړه کله چې بیرته ته راستون شو ، نو ډلی ډلی کلیوال یې پوښتنې ته ورتلل او هر چا به ورنه دا پوښتنه کوله چې حاجي صیب عملیات مو څنگه تیر شول ؟

حاجی صیب به په ځواب کې بس همدا یوه خبره کوله :

— دا خو ستا سو د دوعاگانو برکت و ، عملیاتو ته اړتیا پیدا نه شوه ، ناروغي مې د خدای تعالی (ج) په فضل او کرم د دارو په وسیله جوړه شوه . . . .

شپې او ورځې تیریدې د حاجی صیب شتمني له یوې ورځې نه بلې ته زیاتیدله . زامن یې په کلی کې لکه شهزاده گان داسې گرځیدل . په ودونو او بنادیو کې به د حاجي صیب لورانودومره گانې په ځان رااچولې وې چې د کلي نجونو به له حسده ورته کتلی نه شول . یوې نیمې خوبه لا ویل :

... خورې ! په نوم واده مې د حاجی صیب د لورانو له لاسه بد ایسي دهغو گانو ته چې گورو مور ته خپل ځان ډیر سپک ښکاري .

د ورځو نه یو ورځ حاجي صیب بیا د سفر نیت وکړ . دا خبره یې لومړی د کلی د ملاصیب سره شریکه کړه او هغه ته یې داسې وویل: ملاصیب ! ما خو د عمرې شریفې د ادا کولو نیت کړی . که څه شی ته ضرورت لری ، همدا اوس یې راته ووايه ، بیا دې گوره گیله نه منم .

ملاصیب مسکې شو او ویې ویل:

– حاجي صيب څومره بختور سپری يې ، ډير پاک ځای ته روان يې ، الله تعالی دې زموږ هم نصيب په کې وکړي ، نور څه می نه دی په کار ، بس يو ښايسته جيبی شو بينی ساعت به راته راوړي . هغه په دې ښه دی چې کله زه سهار وختي د اذان او لمانځه لپاره پاڅيرم ، نو هغه وخت تياره وي او په دغسې وختونو کې شويښي ساعتونه ډير ښه کار کوي . حاجی صيب په پوره ډاډ ورته وويل :

ملا صيب ! بې غمه اوسه ، ساعت ساده خبره ده او بيا يې ورنه غاړه په غاړه ښه توده مخه ښه واخيستله .

. حاجی صيب دوه درې مياشتې په سعودی عربستان کې وځنډيده ، د کورنی سره يې ډيره زياته اندېښنه وه . ملاصيب به يې هم کله نا کله له زا منو څخه پوښتنه کوله چې پلار مو راغلی که نه؟ خو هغوی به هر ځل ورته د نه ځواب ورکاوه .

د ورځو نه يوه ورځ د مازيگر لمانځه نه وروسته ټول کليوال د ملاصيب په گډون د جومات د پیتاوی غاړې ته ناست وو . په دې وخت کې يو نابنده سپری راغی او د سلام نه وروسته يې د جيب نه يو کاغذ را وويست او ويې ويل :

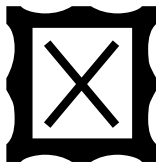
– زه څو ورځې د مخه د سعودي عربستان نه راغلی يم . او ستا سو د يوه کليوال ليک مې راوړی . نوم يې حاجی صيب کمال خان دی . هيله ده چې دا د هغه کورنی ته ورسوی .

په ناستو کسانو کې د حاجی صيب مشر زوی هم ناست و ، په بېره او خوشالی يې د هغه نه ليک واخيست . ژر يې پرانيست چې يو دوه کرنښی يې ولوستلی ناڅاپه يې له خولې نه يوه کرپکه ووتله .

کلیوال ټول حیران شول. د حاجی صیب زوی نه یې د علت پوښتنه وکړه، خو هغه په داسې حال کې چې په چیغو چیغو یې ژړل، هیچا ته یې ځواب ورنه کړ او نیغ یې د خپل کور مخه ونيوله. کلیوالو یو بل ته حیران حیران وکتل او هیڅوک نه پوهیدل چې په حاجی صیب به څه راغلی وي؟
د ناستو کسانو څخه یو تن د لیک را ورونکی څخه پوښتنه وکړه: وروره خیریت خو به و، په لیک کې حاجی صیب څه لیکلي و، چې زوی یې دومره وار خطاشو؟

لیک را ورونکی وویل: حاجی صیب کمال خان په عربستان کې د (پوډرو) په قاچاق کې نیول شوی، د عربستان حکومت ورباندې د مرگ سزا خپړولې، کیدای شي یا یې اعدام کړي وي او یا به یې په نن سبا کې اعداموي. په لیک کې یې خپلې کورنۍ ته خبر ورکړای چې نورنود هغه د راستنیدو په تمه نه شي.

ناست خلک ټول هک پک پاتې شول، یو بل ته یې حیرا حیران کتل او د هیچا له خولې نه سپون نه خوت. خو ملاصیب دا سکون مات کړ. په داسې حال کې چې دواړه لاسونه یې اسمان ته نیولې و. وویل:
_ توبه خدایه توبه! لویه خدایه! ستا ځنې بندگان څومره ریاکاره دي

سټفکشن

د شين ځنگل په ټاپو کې

د ډاکټر لمر به سپينه چپنه تل په غاړه وه ، سپينو اوږدو وينتانو يې غوږونه پټ کړي وو . خبرې يې کمې او فکر يې زيات کاوه .
خپلې لوړې زده کړې د فارمسي (دارو جوړونې) په څانگه کې پای ته رسولې وې . د نړۍ په بيلابيلو پرمختللو صنعتي هيوادونو کې يې ډير کلونه کار کړی و او په سترو علمي سيمينارونو کې يې هم څو څو واره برخه اخيستی وه . د پوره علمي صلاحيت او تجربې خاوند و .

د ډاکټر لمر په زړه کې د کلونو کلونو را په دینخوا یوه ستره ارزو اوسیده او دهغې دلاس ته راوړنې له پاره یې، د خپل ژوند پاتې برخه د سمندرونو او خوا د شین ځنگل په ټاپو کې غوره وبلله.

هغه جونگره د شین ټاپو په ځنگل کې دیوې وړې غونډۍ په سر اباده وه سهار به چې له خپلې جونگرې راووت نو ترمانښامه به د شین ځنگل په غرو او رغونو کې د دارو یې بوټو په راټولولو اخته و. د شپې له خوا به یې هغه بوټی د خپلې جونگرې په کوچنی لابراتوار کې د ازموینې لاندې نیول. هره ورځ او هره شپه یې همدا مشغولا وه.

د شین ځنگل د ټاپو اوسیدونکو به ډاکټر لمر، د ډاکټر لیونی په نامه یا داوه. ځکه دهغه ټول کره وره د ټاپو د اوسیدونکو له پاره نا آشنا او د حیرانی نه ډک وو.

نن چې شپه له نیمایي اوختې وه، ناڅاپه د ډاکټر لمر په جونگره کې کله د خدا او کله هم د ژړا انگولا وې پورته شوې.

ګاونډیانو سخت وارخطا شول، په بیرې یې ځانونه ورورسول...

ګوری چې ډاکټر لمر په کوټه کې یوه مړه بڼکته پورته ګرځي او ډاکټر لمر هم کله ورته وژاري او کله ورته داسې خاندی چې ته به وایې د دنیا تر ټولو قیمتی شی یې په لاس راوړی دی.

ګاونډیان ورته هک پک پاتې شول، له یوی بڼی شیبی ننداری وروسته، یوه ګاونډي ورنه پوښتنه وکړه:

— ډاکټر لمر! څه خبره ده چې په توره شپه مو د شین ځنگل د ټاپو اوسیدونکي په خپله ژړا او خدا د حیرت سره مخامخ کړي دي؟

ډاکټر لمر په خپلې خوشحالي کې دومره ډوب و چې د هغه خبره یې نه اوریده، یوازې یې همدا خبره تکراروله:

– زه بريالی شوم، زه کامياب شوم....

او کله نا کله به يې بيا ، په لوړ او از چغې کړې

– راشی ! راشی ! هلی ! هلی ! دا ځوانه مږه وگوري ! دا پرون داسې نه وه ، زړه بوډی وه ، په لاره نه شوه تللی ، خو اوس دادی ځوانه ده ، مستي کوي ، ټوپونه وهي.....

گاونډيانو به يو بل ته په تعجب وکتل ، نه پوهيدل چې ډاکټر لمر څه وايي.... ټول د خپلو کورونو په لور روان شول. په تلو تلو کې به ، يو بل دا خبره هم کوله ډاکټر لمر پخوا لږ ليوونی و خو اوس لکه چې پوره ليوونی شوی. خدای دې پرې ورحميری.

سبا چې د لمر څيرې د شين ځنگل د ټاپو په هسکو او دنگو ونو ، خپلی وزرې وغورولې نو ډاکټر لمر هم له خپلې جونگرې راووتلو ، خونن ډاکټر لمر هغه پرونی بوډا ډاکټر لمر نه و ، هغه اوس پوره څوارلس کلن ځوان و ، اوږده تور ويښته او بڼايسته ځواني وه....

خلک ورته هک پک پاتی وو او په حیرانی يې ، له هغه نه د خپلې د ځوانۍ د راز پوښتنه وکړه. ډاکټر لمر په خوښی ورته وويل:

– ډير کلونه په همدې بوخت وم چې يو ډول داسی دارو جوړ کړم چې هغه د انسان د زړښت دوره بيرته په ځوانی بدله کړی او له نيکه مرغه دادی پرونی او وياکلن زړو بوډا ډاکټر لمر اوس تاسو څوارلس کلن ډاکټر په څيره کې گوری..

د ډاکټر لمر د بيا ځوانۍ د دارو د کشف خبرونه په ټوله نړۍ کې خپاره شول. خو ورځې نه وې تيرې چې د شين ځنگل د ټاپو فضا د نړۍ د سترو پانگوالو په هليکوپټرو ډکه شوه. هر چا د خپل ځان سره په بوجيو بوجيو

پيسی راوړی وی او هر چا غوښتل چې د پيسو په بدل کې د ډاکټر لمر نه د ځوانۍ دارو واخلي.

خو ډاکټر لمر د نغدو پيسو له اخیستلو نه انکار وکړ. هغه ټولو پانگوالو ته وويل:

— د ځوانۍ دارو د همدې شين ځنگل د وروسته پاتې ټاپو ملکیت دی هر چا چې ددې ټاپو په ابادۍ کې برخه واخیسته نو هغه ته به د ځوانۍ دارو ورکول کېږي...

ډاکټر لمر د شين ځنگل ټاپو په څلورو برخو شمال، جنوب، لويديز او ختيز وويشه او هره برخه يې څو پانگوالو ته وسپارله، او دا شرط يې ورباندې کېښود هر چا چې خپله ورسپارل شوی برخه د بشری ژوند د ټولو ضروری اړتیاو له مخې بڼه جوړه کړه، نو هغه به د ځوانۍ دارو د ځان سره وړي.

پانگوال بيرته ستانه شول او دا ځل يې د نغدو پيسو په ځای د ځان سره د ساختماني چارو ماشينونه راوړل.

څو ورځې نه وې تيرې چې د شين ځنگل په ټاپو کې هری خواته د بلدوزرو او ټراکتورونو غره‌هار ځمکه او اسمان په سر واخیست.

چا سرکونه جوړول، چا کورونه، چا د اوبو بندونه او چاهم د برينسنا مزی غځول. په لنډه موده کې د شين ځنگل وروسته پاتې ټاپو په داسی يو پرمختللی او مدرن ټاپو بدل شو چې ثانی يې د نړۍ پر مخ نه ليدل کيده. او ددې کار په بدل کې د نړۍ ډير زاړه زاړه پانگوال هم په ځوانانو بدل شول. کله چې د نړۍ پر مخ د غريبو خلکو غوږونو ته د اواز ورسیده نو ډير ناهيلي او انديښمن شول، ځکه هغوي دومره څه نه لرل چې د ځوانۍ دارو پرې واخلي.

د نا امیدۍ په فضا کې د پانگوالۍ له پاره هلی ځلی تندې شوی ، د مدني قانون ځای د ځنگل قانون ونيو ، زورور و د کمزور و په شتمنيو بریدونه پیل کړل ، هرې خوا د جگړې اورونه بل شول ، د کمزورو وینې وبهیدلی او زورور نور هم شتمن شول.

ډاکټر لمر چې د دې ستر بشري ناوړین څخه خبر شو ، په خپل کړي خدمت ډیر زیات خواشینی شو ، په بیره یې د شین ځنگل له تاپو څخه ځان ورک کړ . اوس ستر ستر پانگوال چې په بیلابیلو ناروا لارو یې سترې پانگې لاس ته راوړي ، هره ورځ دهغه په لټون پسې سترې ستومانه گرځي خو ډاکټر لمر داسې غیب شوی چې نه یې مړی شته او نه یې ژوندی چاته معلوم دی.

د ډاکټر لمر لبراتوار څو څو ځلی د دارو جوړولو د سترو کمپنیو له خوا ولټول شو خودهغو دارو نسخه په لاس راوړی خو ډاکټر لمر هغه نسخه په خپلو مغزو کې د ځان سره وړې ده.

پېښور

10-01-2006

طتزي کيسه

انصاف

- اور دې په داسې کور شي ، پيسې شته خو هيڅ په کې نه شته ...
ما له ويرې غږ نه کاوه خو په زړه کې مې گرځيدل ، هرو مرو څه پيښه
شوی چې مور مې دومره په غو سه ښکاري . په دې وخت کې مې پلار له
بهر نه راغی او چې زما دمور خلق تنگي يې ولېده نو په حيراني يې
ويوښتل :

- ښځی ! بيا څه ټکه رالويدلې چې ځمکه ځای نه درکوي ؟
مور مې په داسی حال کې چې اعصاب يې ډير نارامه و وويل:

—سړیه! ستا له بې پروايې نه مې زړه خولې ته راغلی، په کور کې نه چای شته، نه بوره، نه مالگه او نه غوړي، حيران يم چې بيگانه ته څه زاراو گنډير پيا څه کړم. کور نه دی، سم دم د مرو هديره...

پلار مې مسکې شو او ويې وويل:

— خير دې نن يو څه گزاره وکړه، په دفتر کې مې ډرزيات کارونه وو که د خدای رضا وه سبا به هر څه درته راوړم.

مور مې په غوسه وويل:

— ستا يوه ورځ نه ده، ټول عمر دې په همدې بانو تير کړ.

پلار مې ورغبرگه کړه: بنځې پخپله پوهيرې يوزرې سړی يم چی يو کارته مخه کړم بل رانه پاتې وي.

په دې خبره مې مور نوره هم په قهر شوه:

— يو وزرې په څه يې...؟ زلمی زوی دی په کور کې ناست دی چې ته وزگار نه يې زوي ته پیسی ورکړه چې هغه له بازاره سودا راوړي. پلار مې مسکې شو او ويې وويل:

— ملامته نه يې د کور بنځه يې بازار دې ليدلی نه دی، په بازار کې داسې سفید پوښه کسان گرځي را گرځي چې ته به فکر کوي کومه ملا يکه له اسمان نه را بنکته شوې خو چې اصلیت يې راو سپړې له هغه نه به لوي غل په دنيا نه وي. زوي خو مې يوازې بنونځي ته تللی راغلی، د بازاری خلکو له چالاکی سره نابله دی، که په سودا پسې يې وليرم، سودا څه چې وایم غټ پټ زوي به رانه په بده ووهي په مور مې دا خبره نوره هم بده ولگیده:

— چې دومره اعتبار ور باندي نه لري نو بيا ورشه بنگرې ورته راوړه او د لور غوندي يې په کور کې کښينه.

د مور دا خبره په ما هم د ټوپک له ډزنه بده ولگیده، یو ځل مې د مور سترگو ته وکتل او بیا مې د پلار سترگو ته ، خو له ویرې نه مې سپون هم ونه کړ. پلار زما په خپګان پوه شو. په خندا یې وویل.

– بنځې په زوي مې ملا متیا مه اچوه. پسات ټول په بازار کی دی، پریرېده یې چې اوس خپل سبقونه ووايي ، د کور کارونه به بیا وروسته کوي. خو مور مې دا خبره نه منله ویل یې :

– هر څه چې کیږی ودې شي. خوزما زوی باید هرو مرو د بازار سره بلد شي ، ځکه تر څو پورې به د دنیا له بنو او بدو نا خبره وي او بله دا چې ستا به هم لاس ور باندې سپک وي.

پلار مې د یو څه سوچ نه وروسته وویل :

– سمه ده ، چې ته وایې نو دا به ستا ومنم. سبا د جمعې ورځ ده ، بنونځی رخصت دی ، پیسې به ورکړې او سودا به راوړي.

د پلار په دې خبره زه هم خوشاله شوم او ځان ته مې د سرپټوبه تمه پیدا شوه. مور مې سهار وختی له درانه خوبه پاڅولم. په جیب کې یې د پیسو سره یو ځای د سودا ست هم راته وسپاره او د تگ په وخت کې یوازې دومره وویل :

– زویه ! بیګاه خودې د پلار خبرې واوریدې ، ډیر پام به کوي چې څوک دې تیر نه باسي.

ما ورته وویل :

– ډاډه اوسه مورې ! دومره نو ساده نه یم ، په بنونځي کې سبق وایم ، په کتابونو کې مې ډیر څه لوستي ، په هر څه ښه پوهیږم.

په دې خبره مې ، مورنوره هم ډاډه شوه او د شاباسي سره سره یې په ټنډه هم ښکل کړم.

زموږ کور له بازاره یو څه لرې و ځکه موږ د ښار په یو کنج کې اوسیدلو. چې روان شوم نو په ټوله لاره مې همدا اندیښنه مخې ته ولاړه وه، هسې نه چې څوک مې تیرنه باسي!

په همدې اندیښنو او سوچونو کې بازار ته ورسیدم. شا وخوا مې ترورترور کتل، ناڅاپه مې د یوه دوکان په لوحه سترگې ولگیدې ((انصاف چای پلورنځی))، د انصاف د کلمې په لیدلو مې په زړه کې خوشالي په ټوپونو شوه. ځکه ما د ښونځي په کتا بونو کې د انصاف په هکله ډیرې کیسې لوستې وې او هم مې په جو مات کې د ملا صیب نه دا خبره ډیره اوریدلې وه چې انصاف ښه شی دی، د با انصافه سړي په شتو کې برکت وي او بې انصافه بنیادم په دنیا کې خلکو ته مخ تورن او په اخیرت کې د الهي د سترو عذابونو سره مخ وي.....

بس نو په زړه کې مې سمد لاسه دا متل وگرځیده (ما موته، بیا دې موته)، دومره لویه لوحه یې چې لیکلې، خامخا د انصاف خاوند دی او چې د انصاف خاوندوی نو ما به هم نه تیر باسي.

په ډاډه زړه د دوکان مخې ته ودریدم او بې له دینه چې د بیې په اړه ورسره خبرې وکړم چای مې ورنه وتللو او پیسې مې ورکړې. څو قدمه چې وړاندې لاړم، بیا مې په بله لوحه سترگې ولگیدې لیکل شوی و: ((انصاف خوراکه پلورنځی)) نور هم خوشاله شوم او له هغه نه مې هم غوړي، بوره، مالگه او داسې نور خوراکې شیان واخیستل او بې له دینه چې چنې ورسره ووهم پیسې مې ورکړې.

ټوله سودا مې په یوه بوجې کې واچوله. څو قدمه چې د مخکې لاړم، پام مې شو چې لیکلې یې و. ((انصاف در ملتون))، (انصاف سلماڼي)، (انصاف کلینیک)..... خوشاله شوم او د ځان سره مې وویل:

— نه پوهیږم دا خلک ولې وایي چې په ښار کې انصاف نه شته ، دلته خو په هر څه انصاف لیکل شوي

په همدې چرتونو کې ډوب وم چې غرمه را ورسیده. زه هم ښه وږی شوم . د غرمې ډوډۍ مې په ((انصاف رستوارنت)) کې وخوړله. له ډوډۍ نه وروسته مې یو څه سودا نوره هم واخیستله ، وړل یې راته گران شول. سترگې مې په لاسي کراچيو ولگیدې. د ټولو په منع کې مې په هغې کراچۍ لاس کینښود چې مخامخ یې په سره رنگ په گډوډو و تورو لیکل شوی و ((انصاف کراچۍ)) !

سودا مې په همدې کراچۍ کې بار کړه. هغه مخکې او زه ورپسې شوم. تیاره ماښام سترې ستومانه دکور په دروازه ور ننوتم. مور له ورايه راباندې غږ کړ:

— زويه ! څنگه دې دومره ناوخته کړ ، خیریت خو به و؟

— هو موری ! خیریت و خو هسې هلته...

پلار مې وویل:

— ته نورې خبرې پرېږده دا ووايه چې سودا دې راوړه که نه؟

— هو هو... هلته... هلته بهر... هلته بهر په انگړ کې ایښې ده

پلار سره مې د هر څه نه زیات د سودا د قیمتونو انډیښنه وه زما په وارخطایي او بنده بنده ژبه پوه نه شو. ژر یې رانه وپوښتل:

— ووايه زويه ! غوړي دې په څو واخیستل ، بوره دې په څو واخیستله..... ؟

ما یې ژر خبره ونيوله او د سودا بشپړ لست مې د هغه په مخ کې کینښود. پلار چې مې په لست کې د سودا قیمتونو ته ښه ځیر شو ، ناڅاپه یې سر ته ټک وړ کړ ، مور مې په حیرانۍ ورنه پوښتنه وکړه:

— سریه! څه خبره ده؟

پلار مې وویل:

— تباه شوی یم. د لسو روپیو شۍ یې په پنځلس او د پنځلسو یې، په شل وړ باندې خرڅ کړې، نه مې درته ویل چې دا خلک بې انصافه دي، هلک به سودا پسې نه لېږو خو تا خپله کوله او زما دې نه منله ما په بیرهد پلار خبره غوڅه کړه:

— نه نه پلاره! دا درسره نه منم. ځکه ما ټوله سودا په داسی دکانونو کې اخیستې چې په سر یې په غټو تورو ((انصاف)) لیکل شوی و. پلار مې وویل:

— زویه! په همدې کې تیر وتلی یې. هر هغه څوک چې څه نه لري، د همغه شي یادونه ډیره کوي.

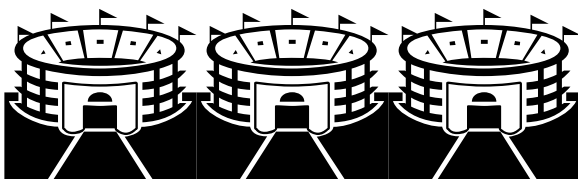
د دې خبرې سره سم ما ته هم خپل یو همصنفي رایاد شو. هغه به د بنونځي په ازموینه کې تل په واسطو او نقل بریالی کیده خو چې بهر به د خلکو سره مخامخ شو نو بیا به یې د خپلې پوهې او لیاقت خبرې کولې. د بلې خوا زموږ د ټولگی او لمبر بیا ډیر زیات تکړه و خو هغه به هیڅکله دا خبره نه کوله چې زه تکړه یم.

د پلار خبره را ته د کانی کرښه ښکاره شوه. زړه نا زړه مې ورته وویل:

— پلاره! ستا خبره سمه ده، له ما نه هم ټوله سودا دهغی کراچي خاوندو تښتوله چې په ټنده یې به لویو تورو لیکل شوی و ((انصاف کراچي)). ځکه خو تش لاس کورته راغلی یم

مور چې مې دا خبره واوریده نو په ژر غونۍ غږ یې وویل:

— زویه! سر مې د خریلو دی چې ته مې په سودا پسې ښار ته لیرېلې.

زاره د بنمنان ، نوي دوستان

ونه و په پخوا زمانو کې يوه کليوال ښې ډيرې چرگاني ساتلی وې . چرگو به هره ورځ هگۍ اچولې او کليوال به خرخولې له دې لارې يې ښې ډيرې پيسې لاس ته راوړې .

د شپو نه يوه شپه ناخاپه د چرگانو د تبيغ ، تبيغ غږونه پورته شول . کليوال په وارخطايې له خوبه را پاڅيده او په بېرې يې د چرگانو د ساتنې ځای ته ځان ورساوه . له ورايه يې وليدل چې گيډر يوه غټه پټه چرگه په خوله کې نيولې او په شنه منډه يې د ځان سره يوړله ..

کليوال زيات اندېښمن شو او له ډيرې اندېښنې نه يې تر سهاره خوب و نه کړ . په همدې فکرونو کې ډوب و چې څنگه خپل چرگان په راتلونکې وخت کې د گيډر له شره وساتي .

د یو څه چروتونو او فکرونو وروسته یې داغوره وبلله چې د گیدر دښمن سپی دی ، ښه به وي چې دیو دښمن له پاره بل دښمن پیدا کړی.

په همدې هیله سهار له کوره ووتلو ، ماښام چې کورته راتلو نو یو ښه هډور کوچیانی سپی یې د ځان سره راوستلو.

گیدر نیمه شپه بیا دکلیوال کورته راغی. خو دا ځل یې له ورايه د سپی غپا تر غورې شوه. چرت یې خراب شو. ځای په ځای ودریده او دخپلو نویو چالونو په لټه کې شو.

د یو څه فکر وروسته یې یو چل وموند ، دکلیوال د کلا مخ ته یې ځان نږدې کړ. په سپی چې د گیدر بوي ولگید نو په غپا غپا یې ټول کور په سر واخیست.

کلیوال چې دخپل سپي غپا واوریده ، زیات خوشاله شو او په دې ډاډه شو چې نور نو د گیدر له شره بیغمه شوی دی . په همدې هیله په درانه خوب ویده شو .

گیدر خو هم په هوښیاری او چلاکۍ کې نوم لری . کله به دکلا یوه دیوال ته او کله به دکلا بل دیوال ته ودرید. ټوله شپه یې سپی په منډو رامندو او غپا دومره ستړی کړ چې نور نو دخوځیدو نه و.

گیدر د یو لنډې شیبې له پاره ځان دکلا نه لیرې کړ . سپي ډاډه شو چې گیدر تللی نوځکه په درانه خوب ویده شو.

گیدر همدغه شیبه غنمیت وگهله ، غلی غلی دکلا ددروازې د ایراو له لارې یو ځل بیا دکلیوال کورته ننوت او خپل ښکار یې په یو ترنگ کې دځان سره یووړ.

کلیوال چې سهار را پاڅید گوری سپی یې ویده او په چرگانو کې یې یوه بله چرگه هم نشته. فکری یې ډیر خراب شو او دچارې په لټه کې شو. دلر فکر

وروسته يې نيت وکړ بڼه به داوی چې کور ته يوه پيشو هم راوړي. ځکه سپی او پيشو په خپلو کی زړه دښمنی لری. هغوي به ټوله شپه يو په بل پسې منډې رامنډې وهي ، د همدې دښمنی له برکته به سپی خوب نه کوي او دده کور به د کيدړ له شره خلاص وي

مانښام يې بڼه غټه توره پيشو کور ته راوړه. سپی چې پيشو وليده نو سمدلاسه يې ورته په غيا شروع وکړه. پيشو هم خپله دښمنی دميو ، ميو.. په غږ ورغبرگه کړه. دواړو ټوله شپه په وينښه تيره کړه. سپی به په پيشو پسې منډی وهلی او پيشو به کله د کلا په يوه سر او کله به بل سر له ورايه ورته د ميو ميو... غږونه کول.

گيدړ چې د کلا نه دباندي د سپی او پيشو غږونه واوريدل پوه شوه چې نن څه په لاس نه ورځی. نو ځورند سر د ځنگل په لور روان شو. خو په زړه کې ډاډه و چې په يوه کور کې ددوو دښمنانو گذاره نه کيږی. مجبوره دی يو به کور خوشی کوی. خو پيشو او سپی دواړو ته کليوال هره ورځ بڼې غوړې. زيږې ورکولی نو ځکه يوه هم د کور خوشې کولو ته زړه نه بڼه کولو. خو شپې او ورځې يې همداسی په دښمنې کې تيري کړی.

د شپو نه يوه شپه پيشو د کلا د سر نه سپی ته ورغږ کړ:

خوشې ځان مه ستړی کوه ، هيڅ وخت به ته خپل غاښونه په ما تاوده نه کړی، راځه چې په زړی دښمنې خاوری واړو او يو بل ته د دوستی لاسونه ورکړو. په دښمنی کې نه ستا گټه شته او نه زما.

سپي چې د پيشو دا خبره واوریده نو يو څه په فکر کې ډوب شو . ځکه هغه هم د ډيرو منډو رامنډو او غيا له لاسه نور ستړی شوی و.

پيشو ته يې وويل ستا وړانديز ماته منظور دی.

دواړو یو بل ته د دوستۍ لاسونه ورکړل او بیا لارل په خپلو ځایونو کې په ارام خوب ویده شول. گیدر چې د کلیوال په کور کې ښه ډیر چرگان لیدلی و، زړه یې نه صبریده. نن شپه یې بیا هم د کلیوال کلا ته ځان راوساوه. یوه ښه شیبه یې غوړ ونيو. پوه شو چې په کور کې کراری ده. په ارام زړه کور ته ورننوت او بیا یې هم خپل ښکار ترلاسه کړ.

کلیوال چې سهار را پاخید گوری پیشو او سپی دواړه بیغمه ویده دی. د خپلو چرگانو په شمیرلو یې پیل وکړ، پوه شو چې بیا یې هم یوه چرگه گیدر وړی ده. د غوسې نه تک سوړ او ښت. او نیت یې وکړ سپی او پیشو دواړه له کوره وشړی. خو دلر فکر وروسته یې تصمیم بدل شو او پریکړه یې وکړه چې له یوه نه دوه او له دوو نه درې دښمنان ښه وي ټوله ورځ یې دمور کانو د سوړو په لټولو پسې تیره کړه. ماښام چې کورته راتللو نو یو ښه غټ مورک یې هم د ځان سره راوړ. پیشو چې په مورک سترگی ولگیدی نو د خوشحالی نه یې په میو میو ورته سترې مه شی وویل. مورک هم په څونگ څونگ کې داسې ځواب ورکړ:

پیشو گلې! زما خوراک دومره ساده نه دی. خوشې به ځان نه سترې کوي. پیشو ته چې د سپی او خپلې دښمنې نتیجه معلومه وه. مورک ته یې د هم دوستی لاس وغزاوه. مورک هم ورسره ومنله او دواړه یو ځای سپی ته ورغلل او د خپلې دوستۍ نه یې هغه هم خبر کړ. سپی ورته وویل:

ستاسو دوستي ماته منظوره ده، که غواړی چې مور او تا سو دریاوړه په دې کور یو ځای واوسو او ښه غوړ زیږ خوارکونه وخورو نو ښه به داوی چې د گیدر د راتلو مخه په گډه ونیسو، ځکه د کور خاوند مور د همدې کار له پاره ساتلی یو. پیشو ورته وویل: زه خو بې منم خو ښه دمورک ده. چې هغه یې منی او کنه؟ مورک ورته وویل:

— تاسو دواړه له ما مشران یاستی چې ستاسو خوښه وی. زما هم خوښه ده دريو او يو بل ته د دوستی لاسونه ورکړل او هر یوه به په خپل وار د شپې له خوا پیره کوله. کله چې به گیدر کورته را نږدی شو او د پیری واره به د پیشو یا مورک و، نو ژبه یې سپی راوینس کړ او گیدر به یې په راغلی لار بیرته وځغلاوه.

شپې او ورځی تیریدی: کلیوال له دريو او نه ډیر زیات خوشحاله و او هره ورځ به یې دريو او ته ښه رنگا رنگ خواړه ورکول. خودبې خوا گیدر هم په کراره و ناست، شپه او ورځ یې د نویو چالونو په لټه سبا کول.

دورځو نه یوه ورځ د ځنگل پاچا زمري ته ورغی او د خوشامندونه په ډکه خوله یې ورته وویل:

— ای دځنگل پاچا! ستا له پاره مې یو ډیر ښه ښکار لیدلی دی. داسی خوږه غوښه یې ده چې تابه په ټول عمر خکلی هم نه وی. زمري په خوښی ورته وویل:

— ستا غونډې هوبنیار اشنا نه مې، دهمداسی یوه زیری تمه لرله. ځکه چې د ځنگله دځناورد غوښو نه مې زړه تور شوی، نن باید داسې غوښه وخورم. چې په ټول عمر مې نه وی خوړلی.

گیدر ورته وویل:

— نو بیا خو په ما پسې راځه!

گیدر مخکی او زمري ورپسی شو. پخه نیمه شپه د کلیوال د کلامخ ته ورسیدل.

گیدر زمري ته مخ ورواړولو او ورته ویې ویل:

— ای دځنگل پاچا! ښه به داوی تر سهاره صبر وکړو خو زموږ ښکار له کوره راووخئ

زمرې د تایید سرورته وخواوه او بیا یې زیاته کړه:

— تر سهاره خو ډیر وخت دی، زیات مزل مو کړی، زه او ته دواړه ستړي شوي یو، ښه به وي چې یوه شیبه خوب وکړو.

گیدر هم ورسره ومنله دواړه په درانه خوب ویده شول. په کور کې د پیرې وارد موږک و، هغه چې د څار له پاره له کوره بهر راووت، گوری چې کیدر او زمرې دواړه د کلا په دروازه کې ویده پراته دی.

موږک په بیره کورته ننوت، پیشو او سپی یې دواړه له خوبه راوینس کړل. هغوی چې د زمرې له راتگ نه خبر شول دواړو په ژړا پیل وکړ خو موږک په غوسه ورته وویل:

— په ژړا دمرگ نه ځان نه شی خلاصولی، راحی چې کینوپه خپلو کې مشوره وکړو او دځان د خلاصون له پاره یوه لاره چاره پیدا کړو.

سپي په ځوړند سره موږک ته وویل: له ما او پیشو نه خولاره ورکه ده، ته چې هر امر کوی، زه او پیشو به یې دواړه منو.

موږک وویل:

— ښه ده چې تاسو دواړو ماته خپل واک راکړ نو د زمرې نه د خلاصون لاره ماته معلومه ده.

پیشو په حیرانۍ پوښتنه وکړه:

— ته څه وایې موږک وروړه! زمرې دټولو حیواناتو پاچا دی، دهغه نه ځان خلاصول د خوب لیدل دی..

موږک په ځواب کې ورغبرگه کړه:

— مه وراخطا کيږي. څه چې زه درته وایم تاسو دواړه به هماغسی کوی.

سپی وویل:

ښه ده ته مخکی شه مورډرپسی یو.

مورډرک وویل:

— تاسو دواړه به لږ صبر وکړی. زه ورځم یو ځل یې گورم چې گیدر او زمري په رښتیني ویده دی او که مورډر او تاسو ته یې چل ول جوړ کړی.

پیشو وویل:

— ډیره ښه خبره دې وکړه ، څه وروره ته ورشه. ته ډیر کوچنې یې ، تاته څه نه وایي.

مورډرک غلی غلی ورغی ، د زمري په شا ښکته پورته وگرځیده ، خو زمري هیڅ ځان ونه خوځاوه. بیا یې پیشو او سپی ته اشاره وکړه چې راځی!

سپی او پیشو دواړه دمورډرک په امر ورنږدی شول.

مورډرک غلی پیشو ته وویل:

زمري ویده دی. ته به ورشې او ناخپه به په زمري خپل تیره نوکان ښخ کړې او بیا به وتښتې.

پیشو همداسی وکړل. زمري چې راوینس شو گوری شاوخوا یې هیڅوک نه شته فکری وکړ چې دا ټوله دسیسه همدې مکار گیدر ورته جوړه

کړی ده. سمدلاسه یې په خپل څنگ کې په خوب ویده گیدر حلمه وکړه او دهغه په مړې یې خپلې داړې تینگی کړی. گیدر یې ځای په ځای وواژه

او پخپله په راغلي لار نا امیده د ځنگله په لور رهي شو

کلیوال چې سهار له کوره راووت گوری گیدر دکلا تر مخ مړ پروت دی ، سپی ، پیشو او مورډرک دریواړه ورته ولاړ دي او خپله خوشالي څرگندوي

د کورخاوند ډاډه شو چې نور یې جرگان دگیدرله خطر په امان دي نو
دریواړه یې له کوره وشړل.

غیرتی لالا

نوم یې (صا بر) و خو په نامه چا نه پیژانده ، په ټول کلي کې په ((غیرتی لالا)) مشهور و. ځکه هغه به تل د خپلی هرې خبری وروسته همدا خبره تکراروله:

((غیرت ښه شی دی ، د بې غیرته سړي قبر په هدیره کې معلوم وي))
غیرتی لالا رښتیا هم ډیر تریخ سړی و ، مچ یی په خپله پوزه نه پرینبود .
چا ورسره د یوې نه دویمه خبره نه شوه کولای .
یوه ورځ مور سره د ژمی پیتاوي ته ناست و . چا یو څه ویل او چا بل څه... !
د خبرو اترو په ترڅ کی غیرتی لالا د خپل تر بور سره په دې خبره اختلاف پیدا شو چی تر بور یې ویل د بر کلي د سپین گل خان د کلا برچ لوړ دی
اغیرتی لالا ورته ویل چی نه ، د کوز کلي د سورگل خان د کلا برچ لوړ دی .

یوه د یوه نه منله او بل د بل نه منله .

یوه ورته ویل: ستا پلار به یی هم را باندي ونه مني

بل ورته ویل: ستا نیکه به یې هم را باندي ونه مني

– ستا غور نیکه به یې هم را باندي ونه مني

– ستا تر نیکه به یې هم را باندي ونه مني.

خبره چې غور او تر ته ورسیده نو دواړو یو بل له گریوانو و نیول .
د سوک او خپیری سیالی پیل شوه. په دې کش او گیر کې د غیرتی لالا پښه ښویه شوه او په ځمکه را ولویده.

غیرتی لالا چی را پورته شو نو خان ورته ډیر بی غیرته معلوم شو ځکه چې تربور د ټولو کلیوالو په منځ کې راخملولی و.

وینه یی په جوش راغله، له بډې نه یی تومانچه را وویستله او په خپل تر بوریی تشه کړه.

په سبا ورځ تربور خوارکی تورو خاورو او غیرتی لالا د زندان تورو کوټو ته لاړ.

شپې او ورځې تیریدې. د غیرتی لالا کورنۍ د تربورانو له ویرې خپل کور او کلی پرېښود او ښار ته یی کډه وکړه.

د ورځو نه یورځ مې غیرتی لالا په زړه ووریده، نیت مې وکړ یو ځل یی له نیردې نه وگورم. ځکه له یوې خوا مې کلیوال او له بلې خوا مې یوه گوته یار هم و. د لیدو لپاره نیغ زندان ته ورغلم.

د غیرتی لالا چی په ما سترگې ولگیدې نو زیات خوشحاله شو. دروغېر نه وروسته یی وویل:

— اشنا په ډیر ښه وخت کې راغلی، یوه شیبه دمخه مې د مور له خوا لومړنی لیک راغی دا چې زه یی د لوستلو نه عاجز یم نو دابه راته ته لولې، بیا یی جیب ته لاس کړ او د مور لیک یی راته وسپاره.

ما د خان سره د لیک په لوستلو پیل وکړ چې قیرتی لالا په غوسه وویل:

— د خان سره به نه ښیرې، په زوره زوره یی ووايه چې زه یی هم واورم. ښه مې ورته وکړه او بیا مې دهغه د مور لیک ورته داسې واوراوه:

— زما د کلونو بنديوانه زويه !

سلام عليكم ! خداي دې زويه په سته راته روغ او جوړ لره . زموږ له خوا نه هيڅ انديبننه مه كوه ، له هغې ورځې چې ته بندي شوی يې په موږ هيڅ تنگسه نه ده راغلی...

زه له سهاره تر ماښامه په بناړ كی سوال او گدايي كوم او چې شپې كور ته راځم نو شكر دى يو څه نغدې پيسې راوړم .

پيغله لور او ميرمن دى هم تكړه دى ، هغوى دواړه سهار له كوره وځي او د خلكو په كورونو كى خيرنې جامې او يا لوبني موبنى مينځي ، هغوي هم يو څه راوړي .

زوى گوتې دې نبونځى پريښود ، له بدو سترگو دى ساتلى وي نامې خداى ډير تكړه دى . اوس په يوه هوټل كى په گيډه مزدور دى او موږ يې له خوراك ، څښاك نه بيغمه يو . خوبيا هم تكړه دى چې شپې كورته راځي نو په هوټل كى د خلكو نه پاتې شوني خواړه ماړه هم له ځان سره راوړي .

نور څه د ليكلو له پاره نه لرم . كه كوم شى ته اړتيا لرى ، مونږ ته ليك را وليږه . ستامهر بانه مور

غيرتې لالا چې د خپلى مور ليك ښه په غور واوريده نو په كړس ، كړس يې و خندل ، په خپلو غټو غټو بریتونو يې لاس تير كړ او بيابى وويل :
وا دى وريده اشنا ! د غيرتې سړى خټه غيرتې وى . غيرت ښه شى دى د بې غيرته سړى قبر په هديره كې معلوم وي .

د خبرو بوجی

زموږ په هیواد کې د حکومتی مامورینو جیب تل سپیره وي خو چې
تنخوا یې هم په خپل وخت حواله نه شي او د کورنۍ شمیر یې هم زیات
وي نو بیا راشه که تودیرې .

دوه میاشتی په دې نامه چې تخصیص نه دی راغلی زموږ تنخوا ځنډیدلې
وه او په کور کې هم د اوږو دومره گرد نه و چې بیګاه ته مو ترې ډوډۍ
پخه کړې وای . په خوازی او زاری مې د یوه اوبل نه دومره پیسې پور
کړې چې بس یوه بوجی اوږه پرې واخلم:

په یوه منډه مې د اوږو منډایی ته په دې خاطر ځان ورساوه چې یو څه
ارزانه په لاس راشي . د اوږو بوجی مې واخیسته پندې ته مې په لاسی
کراچۍ کې بارکړه ، هغه د مخه او زه ورپسې شوم .

د اوږې بده گرمۍ وه ، د ټول وجود نه مې د ویالې د اوبو په خیر دخولو
سیلاب روان و . زیات تږی شوم . پندې ته مې وویل ته څه او زه درپسې ځان
درسوم .

د اوبو خرڅونکی په مخ کې ودریدم او د اوبو ډک گیلاس مې شونډو ته
نږدی کاوه چې ناڅاپه په اوږه باندې کوم چا سخته څپیره راکړه .

څپیره نه وه ، د ټوپک گولۍ وه . په ټول وجود مې ورته د سر نه تر پښو
پورې اوربل شو . خو چې مخ مې ورواړاوه ، ځان مې غلی ونيوه ، ځکه چې
هغه زموږ د دفتر یو پخوانی همکار و چې اوس په بل ځای کې کارکوي .
سمدلاسه راغاپی وت . لس ، پنځلس دقیقې خویې په سترې مه شی ،
خوار مشی تیر شول .

ماغونبتل ورته ووايم چې د اوږو بوجی مې پندې ته ورکړې خو هغه زما خبره په نیمایي کې غوڅه کړه او په خپلو خبرو خبرو کې یې داسې راگير کړم چې ما هر څومره وسه کوله ځان تري خلاص کړم خو د سرینو غوندي راپورې کلک نښتی و. بس په یو ساه یې په خبرو راته داسې پیل وکړ:

..... پروڼ سهار چې له خوبه را پاڅیدم، هډوکو مې ډیر درد کاوه خو چې د وړو مور د شیدو د خوندوږ جای ډکه چاینکه په مخ کې راته کینښوده او څلور پنځه پیالی مې په مزه مزه ورنه وڅښلې نو د هډوکو درد مې هم ښه شو.

زه په کور کې دوه جوړه بوتان لرم. یو تور او بل نصواری رنگ لری. په دې ورځ مې تور بوتان په پښو کړل. چې له کوره راوتم او بیا ښاری بس ته وڅتم نو په موټر کې ډیره تمبه تیله وه. تور بوتان یې راته له کاره وویستل. چې له ښاري بس نه کوزشوم نو لومړی مې خپل تور بوتان پاک کړل. په ښار کې می هیڅ کار نه و. ټوله ورځ مې په ښار کې په خوشی گډیدو تیره کړه. ما ښام چې کورته راغلم نو ښه سترې وم. د وړو مور دې کور اباد وي، زما په زړه خواړه یې پاڅه کړی و. په خوند خوند مې وخورل او د خوراک نه وروسته سمدلاسه ویده شوم.

څه به دې سر خوږوم چې څنگه ویده شوم په خوب کې مې لیدل، یو لوی د ښامار غوندي مار زما خواته را روان دی، زه د ویرې نه داسې لږزیدم لکه په ونه کې چې پاڼه د باد سیلی خوځوی. یو ناڅاپه ته را پیدا شوې او په ماردې د یو غټ کانی گوزار وکړ. .. ستا د گوزار سره سم مار ځای په ځای مړ شو او زه دې دمار له چیچلو خلاص کړم همدا

اوس چې هغه شيبه را په زړه کړم، زړه مې غواړي چې دا ټنډه دې ښکل کړم.

پخواني همکار چې زما د ټنډې ښکلولو ته ځان جوړ او، ناڅاپه مې د خپلو اوږو بوجی را په زړه شوه. د اوږو ډک گيلاس مې بيرته کينسود او د ليوڼی غونډې مې په منډو پيل وکړ.

ټول ښار مې د يو سر نه بل سر ته خو څو څلې گز وپل کړ، هره خوا به مې ترور ترور کتل او دهرچا نه به مې د پښې د ليدو پوښتنه کوله خو نه د پښې درک و او نه زما د اوږو د بوجی.

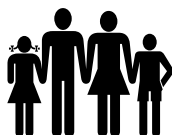
په دې توگه مې دخبرو د بوجی په پيدا کيدو، خپله د اوږو بوجی له لاسه ورکړه.

۱۳۷۵ ل کال - جلال اباد

طرحه

د يارانوياد

خدای دې لري، یاران مې ډیر وو، خو په ټولو کې مې یو یار ډیر یاد پېرې، هر چیرته چې وي خدای دې ژوندی لري.

نوم یې (مرچکی) و، خو په خوږوالي کې د گورې نه هم خوږ و. ډیر عجیبه سړی و، تل به یې خوله له خندا ډکه وه، د زغم او حوصلې خو یې هیڅ پوښتنه مه کوه، چې لس خپېرې دې وهلی وای، ویلي به یې نه وای چې ستا په مخ خو سترگې دي؟

په ټول کلي کې به د هغه د ښه سریتوب خبرې کیدلې نو ځکه به ځنو کلیوالو ویل:

— کاشکې د مرچکي نوم شیرین وای او د شیرین نوم مرچکی وای.

(شیرین) زمونږ بل یار و، نوم یې شیرین و، خو د مرچکی نه هم تریخ و. د یوې خبرې نه، بله چا ورسره نه شوه کولی. په نه خبره به د هر چا سره لاس او گریوان و. خو د دې ټول تر یخوالي سره بیا هم خلکو ورته د شیرین غږ کاوه. ځکه چې نوم یې شیرین و.

نه پوهیږم (تورگل) یار به په کوم وطن وي.....؟

ډیر ښایسته سړی و. درنگ له پلوه د سپینې پاغوندي نه هم تک سپین و، خو مور او پلار له دې ویرې چې د نظره نه شي، نوم یې تورگل پرې ایښی و. کلیوالو بیا گل ورته شکولی و او ((توری)) به یې ورته وایه.

توری ښه غټ پټ، هډور او چیناري سړی و، تل به یې پاکې، ښایسته او نوې جامې اغوستې وې.

په اول ځل به چې څوک ورسره مخامخ شو، د هغه باډي، کش پش، ښایسته، پاکې او سپینې جامې ولیدې، نو فکر به یې کاوه چې په څلور کنجه دنیا کې به له توري نه هوښیار، پوه او ځیرک سړی نه وي. خو چې

کله به یې په خبرو پیل وکړ او یو غره به یې په بل غره وویشت، نو ژبه پوه شوې چې سپری مری نه دی، بس په سر کې یې د مغزو په ځای بوس پراته دي.

ځینو کلیوالو خو به کله نا کله دا خبره هم کوله:

— کاشکې باډي د تورگل وای او هونبیاړي دنبايسته گل!!!

(نبايسته گل) زمونږ یو بل یارو. نوم یې نبايسته گل و، خود

بدرنگو نه لابدرنگ و. وچ پوچ، تش د څو هډوکو یو اسکلیټ و. پلنه پوزه، پیرې شونډې، بېرې وروځې، پپر غوړونه، غټ سر، ټیټه ونه، تک زیر اوږده غاښونه، بس داسې یو شی ولکه یو ماشوم چې کیني او د خټونه یوه خیره جوړه کړي. خوپه پوهه او هونبیاړی، کې دومره وړاندې و چې شل تورگله په یوه نبايسته گل پسې نه شور سیدای.

ددې ټولو بدرنگیو سره سره بیا هم خلکو ورته نبايسته گل ویل، ځکه چې نوم یې نبايسته گل و.

نه پوهیږم زموږ (سخي) یار به مړوي او که ژوندی؟

زمونږ په منع کې هغه ډیر پیسه دار او پیسه دوست و. بڼې ډیرې پیسې یې لرلې، خو نه یې پخپله خوړلې او نه یې بل چاته ورکولې.

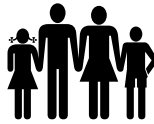
هغه ورځ مې ښه په یاد ده چې د گاوندې زوی په منډه راغی او په ژرغوني غږ یې ورته وویل:

— سخي کا کا! پلار مې مړ دی، د کفن پیسې نه لرم، که یو څو روپۍ په پور راکړې، ټول عمر به درته دعا گانې کوم.

سخي یار چې دا خبره واوریده، نو په تنده یې دولس بجې شوې او بیا یې وویل:

د نورو پښتو کتابونو لپاره: www.ketabton.com

— پلار دې خدای وبخښه ، خو وراره ما سره د پیسو خزانه نه شته ، څه ورشه د بل چا نه یې واخله
: له دې ټولو کرورو سره بیا هم خلکو ورته سخي ویلو ، ځکه چې نوم یې سخي و او د انوم ورباندې موراو پلار ایښی و

نیمګری تاریخ!

وایې: د هیواد مشهور او وتلي تاریخ پوه، د هیواد نه لرې د مهاجرت او پرديسی په وطن کې د خپلو هیوادوالو د جهاد، اتلولی او میرانې تاریخ لیکه چې ناڅاپه سپین، تور او شنه بیرغونه ورپیدل، ورسره سم دا نارې هم پورته شوې: ازادی، ازادی، ازادی....

وتلي تاریخ پوه چې د ازادی غږ واوریده نو ژر، ژر یې خپلې عینکې په سترگو کړې، ښه ډیر رنگارنگ قلمونه یې د خپل کمیس په مخامخ جیب کې قطار کړل، یو پنډل سپین کاغذ یې هم د ځان سره واخیست او په بیره یې کابل ته ځان ورساوه. چې پاتې تاریخ په کابل کې ولیکي.

کابل ته درسیدو سره سم پغمان ته لاړ، د طاق ظفر نه یې پیل وکړ، د دارلامان مانې، د تاج بیګ قصر، ملی موزیم، د بابر باغ، د چهلستون مانې، د دهمزنگ منار، ملی ګالری، د کابل تاریخی چارچته، د پل خشتی جامع جومات، د ساعت برج، د عیدګاه جومات، د میوند د شهیدانو څلی، سپاهی ګمنام څلی، د استقلال منار، د اعیلحضرت نادرشاه مقبره او داسې نورو تاریخی ځایونو په لټه کې شو.

خو دا ټول تاریخی ابدات د ازادی د جنګ نه وروسته د ((چوکۍ)) په جنګ کې له منځه تللي وو.

د هغه لیکلی تاریخ نیمګړی پاتې شو او اوس د پېښور په ښار کې د سرک په غاړه ناست دی کله الوګان، کله گلپیان او کله ټیپر خرڅوی خو د تیرافیکو د ځورونې او ډبونې نه زیات ګیله من ښکاري.

۱۳۷۵ل کال - پېښور

واړه سرو نه ، غټ منصبونه !

په لومړۍ ورځ چې نوي ریس د ریاست دفترته راننوت ، د بدرگه کوونکو د لاسونه په پرکا کې د ریاست کارکوونکو تودې مبارکۍ ورکړې د لنډې معرفۍ نه وروسته چې کله ریس په خپله چوکۍ کیناست او د خپل لاس لاندې مامورینو ته یې وکتل ، ناڅاپه د ریاست د چوکۍ نه پورته شو

خپل سربې په دواړو لاسونو کلک ونيوه او په وار خطایې وویل :
_ ای خلکو ! زما په سترگوڅه وشول ، تاسو ټول ولاړ کسان ماته د میړیانو په څیر واړه ښکاری .

په دفتر کې ولاړو خلکو یو بل ته حیرانی حیرانی وکتل
د چوپتیا فضا خپره شوه خود ریاست چېرې چې پوره څلوپښت کاله په دې ریاست کې د بیلابیلو ریسانو سره کار کړی و د چوپتیا فضا داسې ماته کړه :

_ ریس صیب ! هیڅ اندیښنه مه کوی ، تاسو کومه ناروغي نه لری ځکه دا ریاست ډیر غټ او ستاسو سرو وکی دی . ځکه خو په دې چوکۍ غټ خلک درته واړه ښکاری

ویره !

په خپل کور کې ویره، د خدای (ج) په کور کې ویره
په کلي کې ویره ، په ښار کې ویره
په غره کې ویره ، په دښته کې ویره
د ژوند هره شیبه ، په هر ځای کې له ویرې او ډار څخه ډکه وه
ځک خو په رڼا ورځ ، د لویې لارې په سر ، دوه تنه یو بل ته په څو مترۍ
کې مخامخ ودریدل . که څه هم دوي یو بل نه پیژندل او لاره هم ښه لوییه وه
خو بیا هم یو په بل نه ورتلل ځکه : .
یو له دې ډاریده چې مخامخ کس یې ځان وژونکی (انتحاري) نه وي
بل له دې ډاریده چې مقابل لوری یې (جاسوس) نه وي .
ورځ شپه شوه او د شپې په تیاره کې دواړه یو له بل نه ورک شول .

لور او ټیت کلتور؟؟؟

د پنډې (جوالې) پرې په اوږه پروت و
د ښار په لوي واټ کې په دې امید روان و که څوک پرې کوم پنډه، له یوه
ځایه بل ځای ته یوسي او بیګاه ته د خپلو بچیانو له پاره یوه مړې
ډوډۍ پیدا کړي.
د تګ په وخت کې یې ناڅاپه د سرک په غاړه د کیلې په پوتکې
سترګې ولګیدې
هغه یې را پورته کړ ، خو قدمه وړاندې لاړ او د خټلو په ډیران یې
واچاوه.

شېبه تیره نه وه چې یو لوکس موټر یې په خوا کې ودریده
د موټر ښښنه خلاصه شوه ، په موټر کې ناست فیشني ځوان د کیلو او
مالتو له پوتکو نه ډکه پلاستیکی کڅوړه یې په پاڅه سرک وغورځوله .
پنډې لومړی لوکس موټر ته او بیا یې د سرک په سرهړې خو د کیلو او
مالتو خورو ورو پوتکو ته په حیرانۍ وکتل
خپل سربې و خوځاوه خو پوه نه شوم چې په زړه کې یې څه تیر شول؟

غلطي !

- په ژوند کې هر څوک غلطي کوي:
- بزگر لو کاوه ، په غلطي کې ورنه خپله گوته پرې شوه .
  - ډاکټر ناروغ ته نسخه ورکړه ، په نسخه کې يې غلطي وکړه ناروغ يې مړ شو .
  - انجنير د کور په ډيزاين کې غلطي کړه وه ، کور ونړيده ، ټوله کورنۍ په کې مړه شوه
  - ولسمشر سياست کاوه ، په سياست کې يې غلطي وکړه ټول ولس او ملت يې تبا ه شو

میراث

د کلي ډیر شتمن خان و

هرڅه يې ډيروو خو زوي يې يو و .

تل به له دې څوریده .، خدای مه کړه که په زوي يې څه وشي

میراث به يې تر بورانو ته پاتې شي

له همدې ويرې يې :

په ۱۴ کلنۍ کې خپل زوي ته بڼځه وکړه .

چې کال دوه تیر شول د زوي يې اولاد په نصیب نه شو .

په ۱۷ کلنۍ کې يې دویمه بڼځه ورته وکړه ، په ۲۰ کلنۍ کې دریمه بڼځه ،

په ۲۵ کنۍ کې يې څلورمه بڼځه ورته وکړه

د زوي يې بیا هم اولاد په برخه نه شو

د څلورو ودونو وروسته ډاکتر ته لاړ

ډاکتر لابراتوار ته ولیږه

د لابراتوار په نتیجو کې معلومه شوه

د خان زوي د اولاد د زیرون وړتیا نه لري .

زه او ته

هغه ورځ چې زه او ته ، یو بل ته مخامخ شو
ما سلام درکړ ، تا هیڅ ځواب را نه کړ
ما درته و خندل ، تا په غوسه راته وکتل .
زه چې دخپل منزل په لور روان شوم ...
ډیر خوشاله وم .

ته چې تللې ...
له غوسې نه تک سوړوې .
ما د خوښۍ نه

د شپې ، ښه آرام خوب وکړ
خو تا شپه تر سهاره په وینښه تیر کړه
– پوهیږې ولې ؟

ځکه چې :
ستا په زړه کې (کرکه) اوسي
او زما په زړه کې (مینه) اوسي .

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**